

IV Trimestre 2005

IV Quarter 2005

Sumari / Summary

Editorial

(En anglès / in English)

3

(En català / in Catalan)

4

Legislació / Legislation

França / France:

Décret relatif à l'organisation de l'enseignement des langues vivantes étrangères dans l'enseignement scolaire

Decree on the organisation of the teaching of living foreign languages in schools

(Versió oficial en francès / Official version in French)

5

(Versió no oficial en anglès / Unofficial version in English)

11

Espanya / Spain:

Reforma del Reglamento del Senado sobre la ampliación del uso de las lenguas cooficiales en el Senado

Reform of the Regulations of the Senate regarding the enlargement of the use of co-official languages in the Senate.

(Versió oficial en castellà / Official version in Spanish)

19

(Versió no oficial en anglès / Unofficial version in English)

21

Marc Internacional / International Framework

Consell d'Europa / Council of Europe:

Recommendation RecChI(2005)2 of the Committee of Ministers on the application of the European Charter for Regional or Minority Languages by Croatia

Recommandation RecChL(2005)2 du Comité des Ministres relative à l'application de la Charte européenne des langues régionales ou minoritaires par la Croatie

(Versió oficial en anglès / Official version in English)

23

(Versió oficial en francès / Official version in French)

24

Consell d'Europa / Council of Europe:

Recomendación RecChL(2005)3 del Comité de Ministros sobre la aplicación de la Carta europea de las lenguas regionales o minoritarias en España

Recommendation RecChL(2005)3 of the Committee of Ministers on the application of the European Charter for Regional or Minority Languages by Spain

(Versió oficial en castellà / <i>Official version in Spanish</i>)	26
(Versió oficial en anglès / <i>Official version in English</i>)	27

Dossier núm. 19 28

La llengua catalana i la Proposta de Reforma de l'Estatut d'Autonomia de Catalunya
The Catalan language and the the Proposed Revision of the Catalan Statute of Autonomy

Bibliografia / Bibliography 50
Articles, informes i enllaços / Articles, reports and links 51

Redacció / Editorial staff

Equip del Programa Mercator-Legislació / Team of the Mercator-Legislation Programme:

Aureli Argemí
Alexia Bos
Oriol Ampuero
Gina Oller
Ferran Royo

Edita / Publisher

CIEMEN

(Centre Internacional Escarré per les Minories Ètniques i les Nacions)
(*Escarré International Centre for Ethnic Minorities and Nations*)

Rocafort 242, bis 08029 BARCELONA (CATALUNYA)

Tel. (+34) 93 444 38 00

Fax (+34) 93 444 38 09

mercator@ciemen.org

Nota

Si voleu adreçar-vos a la Redacció del Butlletí, envieu la vostra correspondència a l'adreça del CIEMEN. Podeu fer-hi arribar, per correu postal o electrònic o fax, tots els documents, lleis, bibliografia o enllaços que, segons el vostre criteri, s'haurien de publicar o esmentar en aquest Butlletí.

Note

If you wish to contact the Bulletin's Editorial staff, please send a letter, an e-mail or a fax to CIEMEN (see address above). You may suggest any document, legal text, bibliography or link to be published or mentioned in the Bulletin.

Amb el suport de / With the support of:

EDITORIAL

En aquest Butlletí núm. 64 incloem un text aprovat per l'Assemblea nacional francesa. Es tracta d'un decret relatiu a l'organització de l'ensenyament de les llengües vives estrangeres en l'ensenyament escolar. Segons aquest decret, els ensenyaments de llengües estrangeres es desenvoluparan en grups, i els principis de constitució d'aquests grups vindran adoptats pel consell de l'escola de mestres, en el marc del projecte de l'escola, o pel consell d'administració. En qualsevol cas, cal dir que aquest text no fa en cap moment referència explícita sobre la promoció de la diversitat lingüística o sobre les minories nacionals de França.

En aquest número també ens fem ressò de la Reforma del Reglament del Senat sobre l'ampliació de l'ús de les llengües cooficials al Senat. Així, aquesta nova reforma reglamentària possibilita l'ús de les llengües cooficials d'Espanya a totes les sessions de la Comissió General de Comunitats Autònomes, per ser "l'òrgan que millor interpreta el caràcter autonòmic de la Institució, ja que hi poden intervenir els representants dels Consells de govern de les Comunitats i ciutats autònomes".

Per tant, el text aprovat reflecteix que s'ha afegit un article, el 56 bis 9 (nou), que estableix que les intervencions que es produeixen en aquest òrgan podran realitzar-se en qualsevol de les llengües que, amb el castellà, tinguin el caràcter d'oficials en alguna Comunitat Autònoma, i es reproduiran íntegrament en el Diari de Sessions. A més, s'afegeix un apartat 2 a l'article 191 del Reglament, que assenyalava que si algú presenta una moció, una interpel·lació o una pregunta en castellà i en una llengua que tingui el caràcter d'oficial en alguna Comunitat Autònoma, d'acord amb la Constitució i el corresponent Estatut d'Autonomia, la iniciativa es publicarà també en aquesta llengua.

Pel que fa al pla internacional, presentem una recomanació del Comitè de Ministres del Consell d'Europa sobre l'aplicació de la Carta Europea de les Llengües Regionals o Minoritàries per part de Croàcia. D'altra banda, també publiquem una recomanació del Comitè de Ministres del Consell d'Europa sobre l'aplicació de la mateixa carta per part d'Espanya.

Finalment, en el Butlletí 64 incloem un dossier dedicat a la Proposta de Reforma de l'Estatut d'Autonomia de Catalunya. Tot i que el text de la Reforma de l'Estatut encara no sigui definitiu -ha de passar pel filtre i l'eventual aprovació del Parlament del govern central de l'Estat espanyol-, és ja un document que forma part de la doctrina jurídica i política pel sol fet que ha obtingut l'aprovació de la gran majoria dels representants del poble català. Per això, hem cregut convenient publicar-lo aquí.

EDITORIAL

In this issue, we include a text passed by the French National Assembly. It is the Decree on the organisation of the teaching of living foreign languages in schools, on the regulations applicable to some national certificates and on the Academic Commission on the Teaching of Living Foreign Languages. In accordance with this text, the teaching of living foreign languages may be carried out in groups of competences, regardless of classes or divisions; the principles for constituting these groups are adopted by the school board on proposal of the board of teachers within the framework of the school project, or by the board of directors. However, the text makes no specific reference to linguistic diversity or the national minorities in France.

Also in this issue we publish the Reform of the Regulations of the Senate regarding the enlargement of the use of co-official languages in the Senate. This new regulatory reform makes the use of co-official languages possible in all the sessions of the General Commission of Autonomous Communities, "for it is the body that best interprets the autonomous nature of this institution. In it, the representatives of the Government Councils of the Autonomous Communities and Cities may intervene".

Therefore, the reform includes some changes such as article 56 bis 9, which has been added to the Regulation. This article establishes that the interventions that take place in this body can be done in any of the languages that have an official status in an Autonomous Community together with Spanish. Furthermore, a 2nd paragraph has been added to article 191 of the Regulation. According to this paragraph, if someone presents a motion, an appeal or a question in Spanish and in any of the languages that have an official status in an Autonomous Community, in accordance with the Constitution and with the corresponding Statute of Autonomy, the initiative will be also published in this language.

With regard to the international level, we present a Recommendation of the Committee of Ministers on the application of the European Charter for Regional or Minority Languages by Croatia. Moreover, we also publish a Recommendation of the Committee of Ministers on the application of the European Charter for Regional or Minority Languages by Spain.

Finally, we include in this Bulletin 64 a new Dossier on the Proposed Revision of the Catalan Statute of Autonomy. Although the proposal is currently being discussed in the Spanish Congress of Deputies and the final result of the political process is unclear, the proposed revision has already become juridical and political doctrine by the mere fact that it has obtained the approval of the great majority of representatives of the Catalan people. Therefore, we thought it would be very interesting for our readers to publish it in this dossier.

Décret n° 2005-1011 du 22 août 2005 relatif à l'organisation de l'enseignement des langues vivantes étrangères dans l'enseignement scolaire, à la réglementation applicable à certains diplômes nationaux et à la commission académique sur l'enseignement des langues vivantes étrangères

Le Premier ministre,

Sur le rapport du ministre de l'éducation nationale, de l'enseignement supérieur et de la recherche,

Vu le code de l'éducation, notamment ses articles L. 121-3 et L. 312-9-2 ;

Vu la loi d'orientation et de programme pour l'avenir de l'école, notamment son article 19 ;

Vu le décret n°87-851 du 19 octobre 1987 modifié portant règlement général des brevets d'études professionnelles délivrés par le ministère de l'éducation nationale ;

Vu le décret n°92-692 modifié portant création et fixant les conditions de délivrance du brevet des métiers d'art ;

Vu le décret n°93-1092 du 15 septembre 1993 modifié portant règlement général du baccalauréat ;

Vu le décret n°93-1093 du 15 septembre 1993 modifié portant règlement général du baccalauréat technologique ;

Vu le décret n°95-663 du 9 mai 1995 modifié portant règlement général du baccalauréat professionnel ;

Vu le décret n°2002-463 du 4 avril 2002 modifié relatif au certificat d'aptitude professionnelle ;

Vu l'avis du Conseil supérieur de l'éducation en date du 7 juillet 2005,

Décrète :

Titre Ier

Organisation de l'enseignement

des langues vivantes étrangères dans l'enseignement scolaire

Article 1

Les niveaux de compétence en langues vivantes étrangères attendus des élèves des écoles, collèges et lycées relevant de l'enseignement public ou privé sous contrat sont fixés, conformément au référentiel de niveaux de compétence figurant en annexe au présent décret, de la façon

suivante :

A la fin de l'école élémentaire, le niveau A1 dans la langue vivante étudiée ;

A la fin de la scolarité obligatoire, le niveau B1 pour la première langue vivante étudiée et le niveau A2 pour la seconde langue vivante étudiée ;

A la fin des études du second degré, le niveau B2 pour la première langue vivante étudiée et le niveau B1 pour la seconde langue vivante étudiée.

Les programmes et méthodes d'enseignement des langues vivantes étrangères sont définis en fonction de ces objectifs.

Article 2

Les enseignements de langues vivantes étrangères peuvent être dispensés en groupes de compétences, indépendamment des classes ou divisions ; les principes de constitution de ces groupes sont adoptés par le conseil d'école sur proposition du conseil des maîtres, dans le cadre du projet d'école, ou par le conseil d'administration dans le cadre du projet d'établissement.

Article 3

Les connaissances et compétences acquises en langues vivantes étrangères au cours de la scolarité font l'objet de certifications spécifiques, dans des conditions définies par arrêté du ministre chargé de l'éducation nationale.

Article 4

Ces certifications sont organisées par le ministère chargé de l'éducation nationale dans un cadre défini, le cas échéant, conjointement avec des organismes délivrant des certifications étrangères internationalement reconnues et avec lesquels l'Etat a passé une convention.

Dans ce cas, le document attestant la certification peut faire apparaître la dénomination étrangère concernée.

Article 5

Les certifications attestant des connaissances et compétences acquises en langues vivantes étrangères sont délivrées par l'autorité académique.

Article 6

Les conditions dans lesquelles les certifications visées à l'article 3 sont prises en compte pour la délivrance des diplômes nationaux sont définies par les décrets relatifs à ces diplômes.

Article 7

Un arrêté du ministre chargé de l'éducation nationale précise les modalités particulières d'application des dispositions des articles 3, 4 et 5 du présent décret aux élèves qui reçoivent une instruction dans leur famille ou dans les classes des établissements d'enseignement privés hors contrat.

Titre II

Commission académique

sur l'enseignement des langues vivantes étrangères

Article 8

La commission académique sur l'enseignement des langues vivantes étrangères exerce les attributions mentionnées à l'article L. 312-9-2 du code de l'éducation. Elle peut en outre être consultée par le recteur d'académie et émettre des vœux sur toute question relative à l'enseignement des langues vivantes étrangères dans l'académie.

Article 9

La commission sur l'enseignement des langues vivantes étrangères comprend :

1° Au titre de l'administration :

- le recteur d'académie, président ;
- un inspecteur d'académie, directeur des services départementaux de l'éducation nationale ;
- le directeur de l'institut universitaire de formation des maîtres ou son représentant ;
- deux inspecteurs d'académie-inspecteurs pédagogiques régionaux de langue vivante étrangère ;
- un inspecteur chargé d'une circonscription du premier degré ;
- un principal de collège et un proviseur de lycée ;

2° Au titre des personnels enseignants et des usagers :

- un représentant des personnels enseignants des écoles publiques ;
- deux représentants des personnels enseignants de langue vivante étrangère des établissements publics du second degré ;
- un représentant des personnels enseignants de langue vivante étrangère des établissements d'enseignement privés ;
- deux représentants des parents d'élèves de l'enseignement public ;
- un représentant des parents d'élèves de l'enseignement privé ;
- un représentant des lycéens ;

3° Au titre des représentants des collectivités territoriales et des milieux économiques et professionnels :

- deux conseillers régionaux ;
- deux conseillers généraux ;

- deux maires ou conseillers municipaux ou représentants des établissements publics de coopération intercommunale ;

- deux représentants du conseil économique et social de la région.

Article 10

Les membres de cette commission sont désignés dans les conditions suivantes :

1° Sont nommés par le recteur d'académie :

- les membres des corps d'inspection et les chefs d'établissement ;

- les représentants des personnels enseignants sur proposition des organisations syndicales représentatives dans l'académie ;

- les représentants des parents d'élèves sur proposition des associations représentatives des parents d'élèves, la représentativité des associations de parents d'élèves étant appréciée en fonction des voix obtenues aux élections aux instances représentatives des établissements scolaires dans l'académie.

2° Le représentant des lycéens est élu par et parmi leurs représentants au conseil académique de la vie lycéenne, au scrutin uninominal majoritaire à deux tours.

3° Les conseillers régionaux sont désignés par le conseil régional.

4° Les conseillers généraux sont désignés par les conseils généraux ; la répartition des sièges est effectuée dans l'ordre décroissant de la population des départements.

5° Les maires ou conseillers municipaux ou représentants des établissements publics de coopération intercommunale sont désignés par accord entre les associations départementales des maires ou, à défaut, par le collège des maires du département.

6° Les représentants du conseil économique et social régional sont désignés par le conseil.

Article 11

La durée du mandat des membres est de trois ans, sauf pour le représentant des lycéens, pour lequel il est de deux ans.

Tout membre qui perd la qualité en raison de laquelle il a été nommé perd sa qualité de membre de la commission.

En cas de décès, de vacance ou d'empêchement définitif, il est procédé au remplacement des membres, pour la durée du mandat en cours, dans les mêmes conditions que celles prévues à l'article 10.

Article 12

La commission sur l'enseignement des langues est réunie au moins deux fois par an.

L'ordre du jour des séances de la commission est arrêté par le recteur d'académie, qui la convoque. Elle peut être aussi convoquée sur la demande des deux tiers de ses membres et sur un ordre du jour déterminé.

Toute question proposée à la majorité des membres de la commission est ajoutée de droit à l'ordre du jour.

A l'initiative du président, peut être invitée à participer aux séances, à titre consultatif, toute personne dont la présence est jugée utile.

Titre III

Dispositions finales

Article 13

Les dispositions du titre Ier s'appliquent à compter de la rentrée de l'année scolaire 2007-2008.

Les dispositions du titre II s'appliquent à compter de la rentrée scolaire 2005-2006.

Article 14

Le ministre de l'éducation nationale, de l'enseignement supérieur et de la recherche est chargé de l'exécution du présent décret, qui sera publié au Journal officiel de la République française.

A N N E X E

RÉFÉRENTIEL DE NIVEAUX DE COMPÉTENCE

La répartition de la progression des apprentissages en langue vivante en niveaux symbolisés par des lettres provient de l'échelle des niveaux communs de référence qui figure dans le Cadre européen commun de référence pour les langues (CECRL) publié en 2001 par le Conseil de l'Europe.

Le Cadre européen, grâce aux descripteurs de compétences qu'il présente pour chaque niveau, permet d'asseoir sur une base solide et objective la reconnaissance réciproque des qualifications en langue. L'étalonnage fourni par le CECRL permet d'élaborer des référentiels cohérents dans chaque langue et pour chaque niveau commun de l'échelle et aide les enseignants, les élèves, les concepteurs de cours et les organismes de certification à coordonner leurs efforts et à situer leurs productions les unes par rapport aux autres.

Cette échelle comporte trois degrés, eux-mêmes subdivisés, pour former en tout six niveaux. A chacun de ces niveaux correspond un corpus de connaissances (d'ordre linguistique, socio-linguistique, ou culturel) et un ensemble de capacités à mettre en oeuvre pour communiquer.

Le niveau A1 correspond à la première découverte de la langue.

Le niveau A2 reconnaît que l'utilisateur dispose des moyens linguistiques usuels dans le pays où la langue est pratiquée. A ce stade, l'élève peut comprendre des phrases isolées et des expressions fréquemment utilisées en relation avec des domaines familiers. Il peut communiquer lors de tâches

simples et habituelles ne demandant qu'un échange d'informations simple et direct sur des sujets habituels. Il peut se situer, se présenter, se diriger, décrire avec des moyens simples sa formation, son environnement et ses besoins immédiats.

Les niveaux de l'utilisateur indépendant : B1 et B2.

Au niveau B1, un élève devient capable de comprendre les points essentiels quand un langage clair et standard est utilisé à propos de choses familières dans le travail, à l'école, dans la vie quotidienne. Il est en mesure, dans la plupart des situations rencontrées en voyage dans une région où la langue est parlée, de produire un discours simple et cohérent sur des sujets familiers. Il peut relater un événement, décrire un espoir ou un but et exposer brièvement un raisonnement.

Au niveau B2, un élève peut comprendre le contenu essentiel de sujets concrets ou abstraits dans un texte complexe, y compris une discussion technique dans sa spécialité. Il peut communiquer avec un degré de spontanéité et d'aisance tel qu'une conversation avec un locuteur natif ne comporte de tension ni pour l'un ni pour l'autre. Il peut s'exprimer de façon claire et détaillée sur une grande gamme de sujets, émettre un avis sur un sujet d'actualité et exposer les avantages et les inconvénients de différentes possibilités. Il peut aussi lire des articles sur des questions contemporaines et des textes littéraires contemporains en prose.

Les niveaux de l'utilisateur expérimenté : C1 et C2.

Les niveaux C se situent au-delà du champ scolaire, sauf C1 pour les langues de spécialité au baccalauréat. A ce stade, un élève peut comprendre une grande gamme de textes longs et exigeants ainsi que saisir des significations implicites. Il peut s'exprimer spontanément et couramment sans trop souvent chercher ses mots. Il peut utiliser la langue de façon efficace et souple dans la vie sociale, ou académique et ultérieurement, dans sa vie professionnelle. Il peut s'exprimer sur des sujets complexes de façon claire et bien structurée.

Le niveau C2 est le degré le plus élevé de la compétence dans une langue apprise en tant que langue étrangère.

[Versió no oficial en anglès / Unofficial version in English]

Decree n. 2005-1011 of August 22, 2005, on the organisation of the teaching of living foreign languages in schools, on the regulations applicable to some national certificates and on the Academic Commission on the Teaching of Living Foreign Languages

The Prime Minister,

With respect to the report of the Ministry of National Education, Higher Education and Research,
Considered the Code of Education, especially its articles L. 121-3 and L. 312-9-2;

Considered the Law of Orientation and Programme for the Future of Schools, especially its Article 19;

Considered Decree nr 87-851 of October 19, 1987, modified on the general regulations of the certificates of vocational training studies issued by the Ministry of National Education; Considered Decree nr 92-692 modified on the establishment and determination of the conditions for issuing the certificate of art crafts;

Considered Decree nr 93-1092 of September 15, 1993, modified on the general regulations of baccalaureate;

Considered Decree nr 93-1093 of September 15, 1993, modified on the general regulations of technical baccalaureate;

Considered Decree nr 95-663 of May 9, 1995, modified on the general regulations of professional baccalaureate;

Considered Decree nr 2002-463 of April 4, 2002, modified with regard to the certificate of professional qualification;

Considered the opinion of the Higher Council of Education of July 7, 2005,

Decrees:

Title one

Organisation of the teaching of living foreign languages in school education

Article One

The levels of competence in living foreign languages expected from the school pupils and the students of secondary education that depend on state or state-supported education are established according to the reference scale of competence levels in the appendix to this Decree as follows:

At the end of elementary education, level A1 in the living language studied;

At the end of compulsory education, level B1 for the first living language studied and level A2 for the second living language studied;

At the end of second degree studies, level B2 for the first living language studied and level B1 for the second living language studied.

The programmes and teaching methods of living foreign languages are established according to these aims.

Article Two

The teaching of living foreign languages may be carried out in groups of competences, regardless of classes or divisions; the principles for constituting these groups are adopted by the school board on proposal of the board of teachers within the framework of the school project, or by the board of directors within the framework of the educational institution project.

Article Three

The knowledge and skills acquired in living foreign languages during schooling are subject to specific certifications under the conditions defined by the decision of the Minister in charge of National Education.

Article Four

These certifications are organised by the Ministry in charge of National Education within a defined framework, and if need be, together with the bodies issuing foreign certifications internationally recognised and with whom the state has signed an agreement.

In such a case, the document proving the certification may include the foreign naming concerned.

Article Five

The certifications proving the knowledge and the competences acquired in living foreign languages are issued by the academic authority.

Article Six

The conditions under which the certifications mentioned in Article Three are taken into consideration for issuing national diplomas are defined by the decrees regarding these diplomas.

Article Seven

A decision of the Minister in charge of National Education fixes the specific modalities of application of the provisions of Articles Three, Four and Five of this Decree for the students who receive education in their families or in the classes of non state-supported private schools.

Title two

Academic Commission on the teaching of living foreign languages

Article Eight

The Academic Commission on the Teaching of Living Foreign Languages exercises the powers mentioned in Article L. 312-9-2 of the Code of Education. In addition, it may be consulted by the Academy Rector (*recteur d'académie*, district representative of the Ministry of National Education) and express its wishes in every subject regarding the teaching of living foreign languages in academy.

Article Nine

The Commission on the Teaching of Living Foreign Languages includes:

1st On behalf of the administration:

- the academy rector, president;
- an academy inspector, director of the Regional Services of National Education;
- the director of the University Institute of Teacher Training or its representative;
- two regional academy inspectors-pedagogic inspectors of living foreign language;
- an inspector in charge of a first degree district;
- a principal of a lower secondary education school and a director of a higher secondary education school.

2nd On behalf of the teaching staff and the users:

- a representative of the teaching staff of state schools;
- two representatives of the staff teaching living foreign languages of second degree state schools;
- a representative of the staff teaching living foreign languages in private schools;
- two representatives of the parents of the students of state education;
- a representative of the parents of the students of private education;

- a representative of the students of higher secondary education.

3rd On behalf of the representatives of territorial collectivities and of the economic and professional fields:

- two regional councillors;
- two general councillors;
- two mayors or municipal councillors or representatives of the state educational institutions of intermunicipal cooperation;
- two representatives of the Economic and Social Council of the region.

Article Ten

The members of this Commission are appointed under the following conditions:

1st Appointed by the academy rector:

- the members of the inspection body and the heads of the educational institutions;

- the representatives of the teaching staff on proposal of the trade unions that are representative in academy;
- the representatives of the parents of students on proposal of the associations representing the students' parents; the representation of the associations of parents of students are evaluated according to the voices obtained in the elections in the representative bodies of the schools in academy.

2nd The representative of the students of higher secondary education is elected by and among their representatives in the academic board of higher secondary education life (*conseil académique de la vie lycéenne*), by means of majority uninominal counting of votes in two rounds.

3rd The regional councillors are appointed by the Regional Council.

4th The general councillors are appointed by the general councils; the distribution of seats is carried out in decreasing order of the population of these regions.

5th The mayors or municipal councillors or representatives of state educational institutions of intermunicipal cooperation are appointed by agreement between the regional associations of mayors, or, failing this, by the regional association of mayors.

6th The representatives of the Regional Economic and Social Council are appointed by the council.

Article Eleven

The period of time of the mandate of the members is three years, except for the representative of the students of higher secondary education, which is two years.

Every member that loses the status according to which he/she was appointed also loses his/her status as member of the Commission.

In case of death, holidays or a definitive hindrance, the substitution of the members starts for the period of the mandate in course, under the same terms as those foreseen in Article Ten.

Article Twelve

The Commission on the Teaching of Languages meets at least two times a year.

The agenda of the Commission sessions is established by the academy rector, who convokes it. It may also be convoked on demand of two thirds of its members and on the basis of a specific agenda.

Every subject proposed to the majority of the members of the Commission is automatically added to the agenda.

On initiative of the president and by way of consultation, every person whose presence is considered useful may be invited to participate in the sessions.

Title Three

Final provisions

Article Thirteen

The provisions of Title One will be applied at the beginning of the 2007-2008 academic year. The provisions of Title Two will be applied at the beginning of the 2005-2006 academic year.

Article Fourteen

The Minister of National Education, Higher Education and Research is in charge of executing this Decree, which will be published in the *Journal officiel de la République française (Official Journal of the French Republic)*.

APPENDIX

REFERENCE SCALE OF COMPETENCE LEVELS

The distribution of the progression of the learning of living languages according to levels symbolised by letters comes from the scale of common reference levels appearing in the Common European Framework of Reference for Languages (CEFR) published in 2001 by the Council of Europe.

By means of the descriptors of competences that it presents for every level, the European Framework allows us to lay out on a solid and objective base the reciprocal recognition of qualifications in language. The contrast provided by the CEFRL allows us to elaborate coherent points of reference in every language and for every common level of the scale. It also helps teachers, students, course programmers and certification bodies to coordinate their efforts and to place some of their productions in relation to the others.

This scale includes three degrees, these ones subdivided in turn, in order to make six levels in all. To each one of these levels corresponds a corpus of knowledge (of a linguistic, sociolinguistic or cultural type) and a whole series of skills to be implemented for communication.

Level A1 corresponds to the first contact with the language.

Level A2 recognises that the user has the linguistic resources that are usual in the country where the language is spoken. At this stage, the student may understand isolated sentences and frequently used expressions related to familiar fields. He/she may communicate when carrying out simple and usual tasks that only require a simple and direct exchange of information on everyday subjects. He/she may locate him/herself, introduce him/herself, address someone, describe with simple means his/her training, his/her background and his/her immediate needs.

The levels of the independent user: B1 and B2.

At level B1, a student becomes able to understand the essential points when a clear and standard language is used in respect to familiar things at work, at school, in everyday life. In most of the situations encountered when travelling in a region in which the language is spoken, he/she is able to produce a discourse that is simple and coherent on familiar subjects. He/she may narrate an event, describe a hope or a goal and briefly explain an argument.

At level B2, a student may understand the essential contents of specific or abstract subjects in a complex text, included a technical discussion in his/her special field of knowledge. He/she may communicate with a degree of spontaneity and fluency in such a way that a conversation with a native speaker does not imply any tension for any of both speakers. He/she may express him/herself clearly and in detail on a wide range of subjects, issue an opinion on a current subject and explain the advantages and difficulties of different possibilities. He/she may also read articles on contemporary subjects and literary texts in prose.

Levels of the experienced user: C1 and C2.

C levels are located beyond school, except for C1 regarding the languages of special fields in baccalaureate. At this stage, a student may understand a wide range of long and demanding texts, as well as implicit meanings. He/she may express him/herself with spontaneity and fluency without having to look for words to express him/herself too often. He/she may use the language in an efficient and flexible way in social life, or in the academic one, and later on in his/her professional life. He /she may express him/herself on complex subjects in a clear and well-structured way. Level C2 is the highest degree of competence in a language learned as a foreign language.

Reforma del Reglamento del Senado sobre la ampliación del uso de las lenguas cooficiales en el Senado.

Exposición de motivos

El vigente Reglamento del Senado, texto refundido de 3 de mayo de 1994, contempla la posibilidad de utilizar las lenguas que, con el castellano, tengan el carácter de oficiales en alguna Comunidad, de acuerdo con la Constitución y con el Estatuto de Autonomía, en tres supuestos:

El **artículo 11 bis** autoriza al Presidente electo, en la sesión constitutiva, a utilizarlas en su primera intervención.

El **artículo 56 bis 7, apartado 2**, permite su uso en las intervenciones que tengan lugar en el debate sobre el estado de las Autonomías que se desarrolla en la Comisión General de las Comunidades Autónomas.

Y la **Disposición adicional cuarta** prevé que los ciudadanos y las Instituciones puedan dirigirse por escrito al Senado en cualquiera de las lenguas cooficiales. La presente modificación afronta la necesidad de profundizar en el reconocimiento de la pluralidad lingüística del Estado español mediante su desarrollo en una Institución, como es el Senado, que el artículo 69.1 de la Constitución define como la Cámara de representación territorial, ampliando en su seno el uso de las lenguas cooficiales.

Esta nueva reforma reglamentaria posibilita el empleo de las lenguas cooficiales en todas las sesiones de la Comisión General de Comunidades Autónomas, por ser el órgano que mejor interpreta el carácter autonómico de la Institución, al poder intervenir en ella los representantes de los Consejos de Gobierno de las Comunidades y Ciudades Autónomas. También autoriza la publicación de las iniciativas de carácter no legislativo que sean presentadas en otra lengua, además del castellano, en la sección del Senado del Boletín Oficial de las Cortes Generales. Artículo primero.

Se suprime el **apartado 2 del artículo 56 bis 7**.

Artículo segundo.

Se añade un artículo 56 bis 9 (nuevo) con la siguiente redacción:

«Las intervenciones que se produzcan en las sesiones de la Comisión General de las Comunidades Autónomas podrán realizarse en cualquiera de las lenguas que, con el castellano, tengan el carácter de oficiales en alguna Comunidad Autónoma, de acuerdo con la Constitución y el correspondiente Estatuto de Autonomía. En el Diario de Sesiones se reproducirán íntegramente en la lengua en que se hayan realizado y en castellano.»

Artículo tercero

Se añade un apartado 2 (nuevo) al artículo 191 con la siguiente redacción:

«Si el autor de una moción, interpelación o pregunta la presenta en castellano y además en una lengua que tenga el carácter de oficial en alguna Comunidad Autónoma, de acuerdo con la

Constitución y el correspondiente Estatuto de Autonomía, la iniciativa se publicará también en esta lengua.»

Reform of the Regulations of the Senate regarding the enlargement of the use of co-official languages in the Senate.

Explanatory preamble

The Regulations of the Senate in force, a rewritten text of May 3, 1994, takes into consideration the possibility of using languages that, together with Castilian, have an official status in some Autonomous Community, according to the Constitution and the Statute of Autonomy, in three assumptions:

Article 11 bis authorises the President elected to use them in the constitutive session in his/her first intervention.

Article 56 bis 7, section 2, allows their use in the interventions that take place in the Debate on the State of the Autonomies that is developed within the General Commission of Autonomous Communities (*Comisión General de las Comunidades Autónomas*).

And the **Fourth Additional Provision** foresees for citizens and institutions to address the Senate in writing in any of the co-official languages. The present modification faces the need to thoroughly examine the recognition of the linguistic plurality of Spain by means of its development in an institution such as the Senate, which Article 69.1 of the Constitution defines as the House of Territorial Representation (*Cámara de representación territorial*), enlarging in it the use of the co-official languages.

This new regulatory reform makes the use of co-official languages possible in all the sessions of the General Commission of Autonomous Communities, for it is the body that best interprets the autonomous nature of this institution. In it, the representatives of the Government Councils of the Autonomous Communities and Cities may intervene. It also authorises the publishing of those initiatives of a non-legislative nature that, in addition to Castilian, are presented in another language in the section of the Senate of the *Boletín Oficial de las Cortes Generales* (*Official Gazette of the Spanish Parliament*).

Section 2 of Article 56 bis 7 is suppressed.

Article Two.

An Article 56 bis 9 (new) is added with the following wording:

«It will be possible to carry out the interventions that take place during the sessions of the General Commission of Autonomous Communities in any of the languages that, together with Castilian, have an official status in some Autonomous Community, according to the Constitution and the corresponding Statute of Autonomy. In the *Diario de Sesiones* (*Report of Proceedings in Parliament*) they will be reproduced integrally, both in the language in which they have been carried out and in Castilian.»

Article Three.

A Section 2 (new) is added to Article 191 with the following wording:

«If the author of a motion, interpellation or question presents it in Castilian and, in addition, in a language that is official in some Autonomous Community, according to the Constitution and the corresponding Statute of Autonomy, the initiative will also be published in this language.»

COUNCIL OF EUROPE

COMMITTEE OF MINISTERS

Recommendation RecChI(2005) 2 of the Committee of Ministers on the application of the European Charter for Regional or Minority Languages by Croatia

(Adopted by the Committee of Ministers on 7 September 2005 at the 96th meeting of the Ministers' Deputies)

The Committee of Ministers,

In accordance with Article 16 of the European Charter for Regional or Minority Languages;

Having regard to the instrument of ratification submitted by Croatia on 5 November 1997;

Having taken note of the second evaluation made by the Committee of Experts on the Charter with respect to the application of the Charter by Croatia;

Having taken note of the comments made by the Croatian authorities on the contents of the second report of the Committee of Experts;

Bearing in mind that this evaluation is based on information submitted by Croatia in its second periodical report, supplementary information given by the Croatian authorities, information obtained by the Committee of Experts during its "on-the-spot" visit,

Recommends that the authorities of Croatia take account of all the observations made by the Committee of Experts and, as a matter of priority:

1. in the light of the situation in the field and of the observations made by Committee of Experts in its report, specify, in the third State periodical report, the municipal territories which are concerned by the application of Part III of the Charter and review the declaration appended to the instrument of ratification;
2. promote awareness and tolerance vis-à-vis the regional or minority languages and the culture they represent as an integral part of the cultural heritage of Croatia, both in the general curriculum at all stages of education and in the media;
3. offer pre-school education in the Ruthenian and Ukrainian languages and, regarding primary and secondary education, at least the teaching of Ruthenian, Slovak and Ukrainian within regular school hours in the territories in which such languages are used;
4. develop a coherent strategy in the field of teacher training and provide adequate teaching materials for minority language education;
5. take the necessary measures to ensure that the legal possibility for the speakers to use their regional or minority languages in relations with the relevant branches of the State administration is fully implemented in practice;
6. take immediate action to implement the use of bilingual place-names in all relevant cases;
7. grant the speakers a language-specific and more significant presence on public television and develop a presence on the regional radio stations also for those languages that do not yet benefit from it;
8. clarify the nature of the traditional presence of the Slovenian language in Croatia in cooperation with the speakers.

CONSEIL DE L'EUROPE

COMITÉ DES MINISTRES

Recommandation RecChL(2005)2 du Comité des Ministres relative à l'application de la Charte européenne des langues régionales ou minoritaires par la Croatie

(Adoptée par le Comité des Ministres le 7 septembre 2005, lors de la 936e réunion des Délégués des Ministres)

Le Comité des Ministres,

Conformément à l'article 16 de la Charte européenne des langues régionales ou minoritaires ;

Compte tenu de l'instrument de ratification soumis par la Croatie le 5 novembre 1997 ;

Ayant pris note de la deuxième évaluation effectuée par le Comité d'experts au sujet de l'application de la Charte par la Croatie ;

Ayant pris note des commentaires faits par les autorités croates concernant le contenu du deuxième rapport du Comité d'experts ;

Sachant que cette évaluation est fondée sur les informations fournies par la Croatie dans son deuxième rapport périodique, sur des informations complémentaires données par les autorités croates, sur des données fournies par les organismes et associations légalement établis en Croatie et, enfin, sur des informations recueillies par le Comité d'experts lors de sa visite sur le terrain,

Recommande que les autorités croates prennent en compte l'ensemble des observations faites par le Comité d'experts et en priorité:

1. à la lumière de la situation sur le terrain et des observations faites par le Comité d'experts dans son rapport, précisent, dans leur troisième rapport étatique périodique, quels sont les territoires municipaux concernés par l'application de la Partie III de la Charte et réexaminent la déclaration jointe à l'instrument de ratification ;
2. encouragent la sensibilisation et la tolérance envers les langues régionales ou minoritaires et la culture qu'elles représentent comme partie intégrante du patrimoine culturel de la Croatie, dans le programme éducatif général, à tous les niveaux de l'éducation et dans les médias ;
3. proposent une éducation préscolaire dans les langues ruthène et ukrainienne et, concernant l'éducation primaire et secondaire, l'enseignement au moins du ruthène, du slovaque et de l'ukrainien dans le cadre des heures de cours régulières dans les territoires où ces langues sont parlées ;
4. développent une stratégie cohérente dans le domaine de la formation des enseignants et fournissent les documents pédagogiques adaptés à l'éducation de et dans les langues minoritaires ;
5. prennent les mesures qui s'imposent pour garantir aux locuteurs que la possibilité, prévue par la loi, de s'exprimer dans leur langue régionale ou minoritaire dans leurs relations avec les autorités administratives de l'Etat concernées est pleinement mise en œuvre en pratique ;
6. engagent une action immédiate pour appliquer une toponymie bilingue dans tous les cas où cela est nécessaires ;

7. garantissent aux locuteurs une présence plus significative et spécifique de leur langue à la télévision publique et développent la présence de leur langue dans les stations radiophoniques, y compris pour les langues que n'y ont pas accès actuellement ;
8. définissent clairement la nature de la présence traditionnelle du slovène en Croatie en coopération avec les locuteurs.

CONSEJO DE EUROPA

COMITÉ DE MINISTROS

Recomendación RecChL(2005)3 del Comité de Ministros sobre la aplicación de la Carta europea de las lenguas regionales o minoritarias en España

(Aprobada por el Comité de Ministros el 21 de septiembre de 2005 en la reunión 938 de los Representantes de los Ministros)

El Comité de Ministros,

En virtud del artículo 16 de la Carta europea de las lenguas regionales o minoritarias;

Habiendo considerado las declaraciones presentadas por España el 9 de abril de 2001;

Habiendo tomado nota de la evaluación realizada por el Comité de Expertos sobre la Carta con respecto a la aplicación de la Carta en España;

Habiendo tomado nota de los comentarios formulados por las autoridades españolas sobre el contenido del informe del Comité de Expertos;

Considerando que esta evaluación se basa en información proporcionada por España en su informe nacional, información complementaria facilitada por las autoridades españolas, información presentada por asociaciones y organismos establecidos legítimamente en España, e información obtenida por el Comité de Expertos durante su visita “en el lugar”;

Recomienda que las autoridades españolas tomes en consideración todas las observaciones del Comité de Expertos y que, ante todo:

1. tomen las medidas jurídicas y prácticas necesarias para asegurar la aplicación de los compromisos contenidos en el artículo 9 de la Carta, asegurando en particular que un porcentaje adecuado del personal que trabaja en este ámbito en las Comunidades Autónomas a las que afecta la aplicación del artículo 9 de la Carta tenga un conocimiento práctico de las lenguas pertinentes;
2. examinen los programas de contratación, de carrera y de formación destinados al personal de las dependencias de la Administración del Estado, con miras a asegurar que un porcentaje adecuado del personal que trabaja en este ámbito en las Comunidades Autónomas a las que afecta la aplicación del artículo 10 de la Carta tenga un conocimiento práctico de las lenguas pertinentes;
3. aumenten la oferta de la enseñanza en vascuence en el País Vasco, en particular con respecto a la enseñanza secundaria y a la enseñanza técnica y profesional;
4. adopten un enfoque estructurado, con miras a fomentar el uso del vascuence en los medios de comunicación electrónicos privados en el País Vasco, y en los programas de radio y televisión en general en Navarra;
5. contemplen la posibilidad de aplicar una forma apropiada de la protección que brinda la parte III a la lengua vasca en la zona mixta, tal como define la legislación de Navarra, y refuercen la protección del aragonés (fabla) y del catalán en Aragón, incluido el establecimiento de un marco jurídico apropiado.

COUNCIL OF EUROPE

COMMITTEE OF MINISTRES

Recommendation RecChL(2005)3 of the Committee of Ministers on the application of the European Charter for Regional or Minority Languages by Spain

(Adopted by the Committee of Ministers on 21 September 2005 at the 938th meeting of the Ministers' Deputies)

The Committee of Ministers,

In accordance with Article 16 of the European Charter for Regional or Minority Languages;

Having regard to the declarations submitted by Spain on 9 April 2001;

Having taken note of the evaluation made by the Committee of Experts on the Charter with respect to the application of the Charter by Spain;

Having taken note of the comments made by the Spanish authorities on the contents of the Committee of Experts' report;

Bearing in mind that this evaluation is based on information submitted by Spain in its national report, supplementary information provided by the Spanish authorities, information submitted by bodies and associations legally established in Spain and information obtained by the Committee of Experts during its "on-the-spot" visit;

Recommends that the authorities of Spain take account of all the observations of the Committee of Experts and, as a matter of priority:

1. take the necessary legal and practical measures needed to ensure the implementation of the undertakings under article 9 of the Charter, in particular by ensuring that an adequate proportion of the judicial staff posted in the autonomous communities concerned by the application of Article 9 of the Charter has a working knowledge of the relevant languages;
2. review the recruitment, career and training schemes for the staff of the State administration offices with a view to ensuring that an adequate proportion of the staff in this field posted in the autonomous communities concerned by the application of Article 10 of the Charter has a working knowledge of the relevant languages;
3. strengthen the offer of education in Basque in the Basque Country, in particular with regard to secondary education and technical and vocational education;
4. adopt a structured approach, with a view to strengthening the use of Basque in the private electronic media in the Basque Country and in broadcasting in general in Navarre;
5. consider the possibility of applying an appropriate form of Part III protection to the Basque language within the "mixed zone" as defined by the legislation of Navarre;
6. strengthen the protection of Aragonese ("Fabra") and Catalan in Aragon, including establishing an appropriate legal framework.

DOSSIER

19

IV Quarter 2005

IV Trimestre 2005

La llengua catalana i la Proposta de Reforma de l'Estatut d'Autonomia de Catalunya

The Catalan language and the Proposed Revision of the Catalan Statute of Autonomy

A càrrec de / By Oriol Ampuero i Aureli Argemí
Traduït a l'anglès per / Translated into English by Oriol Ampuero

INTRODUCCIÓ 30

INTRODUCTION 34

DOCUMENTS:

- (1) Estatut d'Autonomia de Catalunya de 1932 (selecció)
Catalan Statute of Autonomy of 1932 (excerpts)
Versió original en català / *Original versió in Catalan* 38
Traducció no oficial a l'anglès / *Unofficial translation into English* 39

- (2) Estatut d'Autonomia de Catalunya de 1979 (selecció)
Catalan Statute of Autonomy of 1979 (excerpts)
Versió original en català / *Original versió in Catalan* 40
Traducció no oficial a l'anglès / *Unofficial translation into English* 41

- (3) Proposta de Reforma de l'Estatut d'Autonomia de 2005 (selecció)
Proposed Revisió of the Statute of Autonomy of 2005 (excerpts)
Versió original en català / *Original versió in Catalan* 42
Traducció no oficial a l'anglès / *Unofficial translation into English* 46

Dossier núm. 19- La llengua catalana i la Proposta de Reforma de l'Estatut d'Autonomia de Catalunya

Verdaderament la llengua no és pas lo més important element de la personalitat d'un poble, puix que té sens dubte major importància la comunitat d'interessos morals i materials, filla de la naturalesa o creada per la història; però sens ser lo més important, és lo més visible. [...] Lo pensar i el sentir d'un poble són correlatius a les condicions de la llengua que emplea”

Valentí Almirall, *Lo catalanisme* (1886)

1. Introducció

El Parlament autònom de Catalunya va aprovar el 30 de setembre del 2005 la Proposta de Reforma de l'Estatut d'Autonomia de Catalunya que veié la llum el 1979. Aquesta Proposta, que té un preàmbul, 227 articles i 11 disposicions, va ser ratificada per 120 vots (del PSC, CiU, ERC i IC-V) i refusada per 15 vots (del PP).

Tot i que el text de la Reforma de l'Estatut encara no sigui definitiu -ha de passar pel filtre i l'eventual aprovació del Parlament del Govern Central de l'Estat espanyol-, és ja un document que forma part de la doctrina jurídica i política pel sol fet que ha obtingut l'aprovació de la gran majoria dels representants del poble català. Per això, Mercator: Dret i legislació lingüística publica els paràgrafs que es refereixen a la qüestió lingüística, tot emmarcant-los en una breu introducció per poder entendre'n millor el significat i l'abast.

2. Els Estatuts de 1932 i 1979

La primera vegada que Catalunya va obtenir un Estatut d'Autonomia després d'haver perdut les seves llibertats el 1714 fou el 1932, com a resultat de l'establiment de la Segona República espanyola (1931).

L'Estatut d'Autonomia de 1932 -en virtut del qual Catalunya es constituïa en “regió” autònoma dins Espanya, després d'una llarga tramitació al Parlament central que comportà modificacions importants respecte del projecte d'Estatut inicial proposat pels catalans- oficialitzava, en el territori de la Catalunya autònoma, tant el català com el castellà. El català podia ser, doncs, llengua de l'ensenyament, dels mitjans de comunicació i de tots els àmbits en què s'utilitza la llengua. L'Estatut precisava que “els ciutadans, qualsevol que sigui llur llengua materna, tindran dret a exigir l'idioma oficial que prefereixin en les seves relacions amb els Tribunals, autoritats i funcionaris de totes classes, tant de la Generalitat” -o sigui, del Govern català- “com de la República”. També establia que “en tots els concursos que convoqui la Generalitat, serà condició precisa el coneixement de la llengua i dret dels catalans, fent que, en cap cas, es pugui establir l'excepció de naturalesa o veïnatge” i que “els fiscals i registradors designats per a Catalunya hauran de conèixer la llengua i el dret catalans”. Malgrat això, reservava al castellà l'atribut de ser l'única llengua de comunicació entre Catalunya i la resta de l'Estat espanyol i les seves autoritats.

El primer Estatut d'Autonomia va tenir una vida curta. Va ser suspès entre els anys 1934 i 1936 per decisió del govern central, i va ser restablert el 1936 quan el front d'esquerres guanyà les eleccions. Però al cap de tres anys, el 1939, al final d'una guerra civil provocada per un cop d'estat,

l'Estatut d'Autonomia va ser abolit per la força de les armes i, amb ell van ser abolits tots els drets i les institucions catalanes. La llengua catalana fou proscribida de l'ensenyament i de qualsevol àmbit públic. La seva persecució va ser intensa i sistemàtica, sobretot fins al 1962. En conseqüència, va ser prohibida l'edició de llibres, diaris o revistes, la transmissió de telegrams i les converses telefòniques en català. L'exhibició de pel·lícules era forçosament en castellà i el teatre es podia representar tan sols en aquesta llengua. Les emissions de ràdio i, més tard, de televisió únicament podien ser en castellà. La documentació administrativa, notarial, judicial o mercantil era exclusivament en castellà i la que es feia en català es considerava nul·la. La senyalització viària i la comercial, la publicitat i, en general, tota la imatge exterior del país era en castellà.

A aquesta política devastadora de la llengua catalana s'hi afegí, des de finals dels anys 50, una forta immigració procedent de la resta de l'Estat espanyol. Aquesta immigració era, majoritàriament, de llengua castellana i, molt sovint sense voler-ho, era instrumentalitzada per arraconar encara més el català. Amb el temps, però, molts immigrants van arribar a entendre que per promoure's socialment els calia parlar en català. De fet, el català, a banda de mantenir-se en bona part com a llengua de transmissió familiar tant a Catalunya com a la resta de territoris de parla catalana, es va anar convertint en llengua de prestigi i, particularment durant els últims anys de la dictadura, era considerada un element distintiu de la resistència i de les reivindicacions favorables a la democràcia.

En la clandestinitat, el català va ser objecte d'ensenyament i, a poc a poc, d'una certa tolerància per part del règim dictatorial. El context polític es va modificar: al cap de poc temps de la mort del dictador (1975) i després d'haver-se aprovat una nova Constitució espanyola el 1978, es van poder restablir moltes de les institucions democràtiques de Catalunya. D'aquí va néixer un nou Estatut d'Autonomia el qual, després d'haver passat pels tràmits parlamentaris i per un referèndum, va entrar en vigor el 1980.

El nou Estatut s'adaptava a la nova Constitució espanyola que acceptava la pluralitat lingüística i establia que les llengües dites espanyoles diferents del castellà podien ser oficials, juntament amb el castellà, a les comunitats autònomes que en tenien una de distinta com a pròpia. Tot i això, la Constitució espanyola consagrava la desigualtat de drets i deures entre el castellà i les altres llengües de l'Estat, atès que segons l'article 3 "el castellà és la llengua oficial espanyola oficial de l'Estat" i "tots els espanyols tenen el deure de conèixer-la i el dret d'usar-la", mentre que l'ús de les altres llengües només es podia considerar un dret, no pas un deure.

L'Estatut de Catalunya de 1979 atribueix a la llengua catalana la categoria de ser la *llengua pròpia* de Catalunya i de ser també llengua oficial. Tanmateix, l'oficialitat l'ha de compartir amb la llengua castellana, que és oficial a tot l'Estat. L'Estatut d'Autonomia obre les portes a l'ensenyament, mitjans de comunicació, serveis de l'administració pública, etc. en llengua catalana. El fet que aquesta sigui definida com a llengua pròpia ha permès que en els 25 anys d'autogovern la Generalitat aprovés dues lleis generals de política lingüística que han servit per aplicar millor el que l'Estatut d'Autonomia defineix com a principis lingüístics. Amb tot, aquestes lleis, que han servit per possibilitar que la immensa majoria de ciutadans de Catalunya coneguin el català i han aconseguit que pràcticament tots els joves el sàpiguen parlar i escriure, no han estat suficients per fer que el català sigui necessari per viure a Catalunya. La llengua castellana continua sent, en molts àmbits (mitjans de comunicació, administració de l'estat i de justícia, àmbit socioeconòmic, etc.) la llengua dominant.

Un altre aspecte a remarcar de la normativa lingüística continguda en l'Estatut d'Autonomia vigent és que dona cobertura legal a l'aranès, l'occità parlat a la Vall d'Aran ("La parla aranès serà objecte d'ensenyament i d'especial respecte i protecció" art. 3.4).

Si bé tímidament, aquest Estatut també preveu l'establiment de lligams culturals i lingüístics amb els territoris de parla catalana que es troben sota altres administracions autonòmiques o estatals.

3. La proposta d'Estatut de 2005

Un cop passats 25 anys, l'Estatut de l'any 1979 ha donat prou símptomes d'esgotament com per aconsellar-ne la reforma. De fet, la reforma ja és una realitat articulada, en el sentit que ja existeix una Proposta de nou Estatut aprovada per la immensa majoria dels diputats del Parlament Autònom de Catalunya.

Entre d'altres coses, la Proposta diu que Catalunya és una nació que s'inscriu en un Estat considerat plurinacional, planteja un sistema de finançament ajustat a les necessitats del poble de Catalunya, estableix un marc de relacions bilaterals entre Catalunya i l'Estat que ha de permetre una convivència fraternal amb els altres pobles d'Espanya. En termes generals, l'articulat és molt més inequívoc i precís que el dels altres dos Estatuts.

Seguint aquesta lògica, els articles referits a la llengua catalana signifiquen un pas endavant d'una rellevant importància respecte del que estableixen, sobre el mateix tema, els Estatuts anteriors. L'aprofundiment dels continguts ve justificada per la constatació que, fins ara, la insuficient regulació estatutària ha comportat una lectura restrictiva dels drets lingüístics. Així, i com a innovacions respecte de l'Estatut vigent, la Proposta instaura, en l'article 6, un règim d'igualtat jurídica de les dues llengües oficials a Catalunya (tres si es té present l'aranès). La protecció de la llengua castellana, d'acord amb l'article 3 de la Constitució espanyola, és garantida; per tant, tots els catalans tenen el deure de conèixer la llengua castellana i el dret d'usar-la. La novetat és que la Proposta d'Estatut puntualitza que també, en relació a la llengua catalana, tots els catalans tenen el dret i el deure de saber-la. En els anteriors Estatuts no figurava aquest deure perquè, segons una interpretació restrictiva i aleshores dominant de la Constitució espanyola, aquesta afirmació era anticonstitucional. Ara, amb aquesta puntualització, la Proposta d'Estatut posa l'accent en la igualtat i dignitat de totes les llengües, partint del principi que els drets i els deures radiquen en les persones –totes subjectes de la mateixa consideració jurídica- i no pròpiament en les llengües, en la seva extensió o importància, sempre a la mercè de canvis i d'apreciacions circumstancials. La Proposta d'Estatut treu conseqüències del reconeixement d'aquest deure que haurien de permetre perfeccionar el règim jurídic del català i garantir millor el seu ús social. Coherentment, la Proposta d'Estatut inclou un paràgraf que eleva l'occità a llengua pròpia de l'Aran i oficial de Catalunya i un altre que fa referència a la necessitat d'emprendre accions per aconseguir l'oficialitat del català a Europa¹.

L'interès pels drets lingüístics es confirma en una sèrie d'articles (del 32 al 36) de la Proposta d'Estatut. Aquests articles fixen, efectivament, el dret d'opció lingüística davant de les administracions públiques i les institucions estatals; el dret dels consumidors i usuaris a ser atesos en la llengua oficial que s'esculli; els drets amb relació a l'aranès, i en els drets i deures que s'han de reflectir en la normativa relacionada amb l'àmbit de l'ensenyament.

4. Les propostes de la societat civil

Per obtenir uns resultats més plenament democràtics, els redactors del text de la reforma de l'Estatut van voler fer participar la societat civil. Es va obrir un període de consultes a les entitats cíviques que permetia la contribució i la introducció d'aportacions al text definitiu, procedents també del que se sol dir la gent del carrer.

¹ Per a més informació, aneu al Dossier 17 de Mercator: <http://www.ciemen.org/mercator/butlletins/60-49.htm> (català)

<http://www.ciemen.org/mercator/butlletins/60-48.htm> (anglès) i a la notícia

<http://www.ciemen.org/mercator/notidetail.cfm?IDA=857&lq=ct> (en català)

<http://www.ciemen.org/mercator/notis.cfm?lq=gb#857> (en anglès) sobre els acords entre les institucions de la Unió i el govern espanyol en matèria lingüística.

Foren moltes, centenars, les aportacions de la societat civil. Moltes es referien a la llengua. No tenim espai per resumir-les totes. Només a tall d'exemple i com a mostra d'aportació significativa, fem esment de les propostes de l'Observatori de la Llengua Catalana, un organisme independent que aplega tot un seguit d'entitats cíviques i culturals i experts en la matèria, i que té entre els seus objectius disposar d'una veu autoritzada que, amb criteris de rigor acadèmic, assumeixi el paper de referent tècnic pel que fa a la defensa i implantació de la llengua catalana en el context de la legislació nacional, estatal i internacional.

L'Observatori aconsellava² que el nou Estatut, a banda de considerar el català com a llengua pròpia, la qualificués alhora de *nacional* i *comuna*. Aquests dos adjectius són especialment significatius perquè reforcen, segons l'organisme, la feblesa jurídica del concepte de *llengua pròpia* que utilitzava, com a innovació, l'Estatut del 1979. Els dos adjectius estaven pensats per a consolidar, segons l'Observatori, la noció de propietat del conjunt de la ciutadania i per a explicitar que al país poden conviure-hi moltes llengües, però que n'hi ha una que no només és la pròpia per un sentit històric, sinó que és la llengua aglutinadora, compartida, dels ciutadans i ciutadanes de Catalunya, sigui quina sigui la seva llengua d'origen i la seva llengua d'ús habitual. Amb l'ànim de concretar l'abast del concepte de llengua *nacional* i *comuna*, l'Observatori optava per incloure-hi una referència explícita a l'ensenyament, per tal de "blindar" una peça clau en tot procés de normalització lingüística com és la política educativa.

A banda d'això, l'Observatori assenyalava altres mancances i imprecisions i suggeria certs canvis terminològics per precisar millor els drets i deures lingüístics i deixar algunes qüestions obertes per tal de no hipotecar amb excessives concrecions el futur de la llengua en contextos que li són hostils.

En definitiva, l'Observatori recomanava una mena de declaració de principis més favorable al català que representés un clar avenç en la percepció dels drets i deures lingüístics i ajudés a orientar millor la producció legislativa que s'hauria de donar per aplicar allò que determinava el nou text de l'Estatut en matèria lingüística .

4. El curs del nou Estatut

Mentre escrivim aquestes ratlles, el text de la Reforma d'Estatut ha passat ja els tràmits per convertir-se en tema de discussió al Parlament de Madrid o Congrés dels Diputats. Estem en temps d'esmenes. Pel que fa a la llengua, sembla que existeixen reticències a acceptar completament la Proposta feta pel Parlament autònom de Catalunya. Però cal esperar la culminació dels debats, l'aprovació o retirada de l'Estatut, i veure com queda la qüestió lingüística, molt especialment aquells aspectes que representen innovacions substancials respecte del que diu l'Estatut encara vigent.

Si tot segueix un curs normal, el text resultant haurà de ser aprovat per majoria absoluta al Congrés. A continuació serà el Senat qui tindrà la paraula, i de nou serà el Congrés de Diputats el que l'aprovi, si és el cas. L'aprovació de la Reforma per les Corts Generals (Congrés i Senat espanyols) mitjançant una Llei Orgànica inclouria l'autorització de l'Estat perquè la Generalitat convoqui un referèndum que sotmetria el nou Estatut a la decisió popular.

D'aquesta evolució n'informarem oportunament perquè, sens dubte, serà un procés que toca de ple l'àrea d'estudi i divulgació de Mercator: dret i legislació lingüístics.

² Les propostes de l'Observatori han estat extretes de la ponència elaborada per Jordi Argelaguet. Podeu trobar el text complet a <http://www.observatoridelallengua.org/htm/novetat.php?llengua=ca&opcio=novetats.php&id=32>

Dossier 19- The Catalan language and the Proposed Revision of the Catalan Statute of Autonomy

It is certainly true that language is not the most important feature of the personality of a nation, since undoubtedly common moral and material interests, either daughter of nature or shaped by history, are far more important; yet, not being the most important thing, it is indeed the most visible one [...] The way a country thinks and feels is correlative to the language it uses.”

Valentí Almirall, *Lo Catalanisme* (1886)

1. Introduction

The Autonomous Catalan Parliament approved on September 30th 2005 the Proposed Revision of the Catalan Statute of Autonomy in force since 1979. The proposal, which has a preamble, 227 articles and 11 provisions, received the favourable vote of 120 MP from CiU (federation of conservative and moderate Catalan nationalists), PSC (Catalan Socialist Party with ties with Spanish Socialists), ERC (Republican Left of Catalonia, Catalan pro-independence progressive party) and IC-V (Catalan green party, ex-communists). The only 15 negative votes came from PP (conservative Spanish nationalists).

Although the proposal is currently being discussed in the Spanish Congress of Deputies and the final result of the political process is unclear, the proposed revision has already become juridical and political doctrine by the mere fact that it has obtained the approval of the great majority of representatives of the Catalan people. Therefore, Mercator-Legislation publishes the paragraphs enclosed in it that refer to language policy, and presents a brief overview on the different Statutes of Autonomy that have been in effect in Catalonia in order to offer our readers a more comprehensible context and the real scope of its content.

2. The Statutes of 1932 and 1979

The first time Catalonia obtained a Statute of Autonomy after having lost its freedoms and rights in 1714 was in 1932 as a result of the proclamation of the Spanish Second Republic in 1931. The Statute of Autonomy of 1932 –according to which Catalonia constituted an autonomous region within the Spanish state after arduous parliamentary debates that resulted in a text considerably diluted- established, within its territory, both Catalan and Castilian as official languages. Thus, Catalan could be the language of education, media and other several domains. According to its articles, “citizens, whatever mother tongue they have, will have the right to use the official language they prefer in their relationship with the courts, authorities and officials of any sector serving the Generalitat (Catalan autonomous government) or the Republic”. The Statute also established that in Generalitat’s call for bids, knowledge of the language and civil code of the Catalans shall be a necessary condition, and exemption will not be considered whatsoever and that public attorneys and registrars posted in Catalonia must know the Catalan language and the Catalan civil code. However, Spanish was reserved as the only official language of communication between Catalonia and the rest of Spain and the State authorities.

The new Statute of Autonomy was short-lived. It was suspended between 1934 and 1936 by the Spanish government and was re-established in 1936 when a coalition of left-wing parties won the elections. However, the Statute and all self-government institutions were abolished by Franco's force of arms in 1939 at the end of a civil war that broke out after his coup d'état failed. Catalan, then, was proscribed from education and all public sectors. The persecution of the Catalan language was intense and systematic, especially until 1962. The publication of books, newspapers and magazines, the transmission of telegrams and telephone conversations in Catalan were banned. The showing of films was compulsorily in Spanish, and theatre could only be performed in this language. Radio and television broadcasting were exclusively in Spanish, and the administrative, notarial, judicial or mercantile documents in Catalan were considered null and void. Street, road and business signage, publicity and all external signage in general were by force in Spanish.

From the fifties on, when any of the Catalan-speaking lands could offer neither town or educational planning nor cultural infrastructure in the country's language, a large-scale Castilian-speaking immigration coming from the rest of Spain settled in Catalonia. Such immigration was sometimes manipulated to marginalize Catalan even more. Gradually, though, many newcomers came to realize that Catalan was necessary to ascend socially. In fact, Catalan not only remained transmitted within the family domain in Catalonia and the rest of the Catalan lands, but was increasingly seen as a prestige language, particularly during Franco's last years of dictatorship, and was undoubtedly a distinctive element of the Resistance and of the pro-democracy movement.

In spite of all this, the language was taught clandestinely and slowly became more or less tolerated by the regime even though it was legally banned. Soon the political context changed: shortly after the death of the dictator (1975) and the approval of a constitution for Spain in 1978 many of the democratic institutions could be re-established in Catalonia. A new Statute of Autonomy was drafted and entered into force in 1980 after being approved by referendum.

The Statute of 1979 fitted into the Spanish Constitution, which recognised linguistic plurality by resolving that other so-called Spanish languages different from Castilian could be granted co-official status with Spanish in those communities with their own language. However, the Spanish Constitution provided inequality of rights and duties between Castilian and the other languages of the State since, according to article 3, "Castilian is the Spanish official language of the State" and "all Spaniards have the duty to know it and the right to use it", whereas the use of other languages was only considered a right but not a duty.

The Statute of Catalonia of 1979, still in force, provides official status for Catalan and includes for the first time the idea that "Catalan is Catalonia's own language" but, as we pointed out before, such official status is shared with Castilian, the only official language in the whole State. The fact that Catalan was considered Catalonia's own language, or *the* only language that is originally from the country, has helped the Generalitat to pass two language policy acts in 25 years of self-government. Although the application of the bills has made possible for almost the entire population to know Catalan and has allowed young people to be able to speak it and write it, they have not fulfil the expectations of making the language an indispensable tool to live in Catalonia. Castilian still is the dominant language in many domains (mass media, courts, State administration, business, etc.).

Another remarkable aspect is that it guarantees legal protection to Aranese -the Occitan spoken in the Aran Valley- through article 3.4 ("The Aranese language will be taught and will be the subject of particular respect and protection").

Finally, the Statute of 1979 also foresees the endorsement of cultural and linguistic ties with the rest of Catalan-speaking territories under other autonomous or state administrations.

3. The proposed Statute of 2005

After 25 years in force, the Statute of 1979 seems not to be responding to the new needs of the Catalan society and to the expectations of a true self-government, and so a reform has been proposed. In fact, the revision is already a fact as there is a Proposed revision of the Catalan Statute of Autonomy approved by 120 out of 135 deputies of the Catalan parliament.

Under the new text drafted, Catalonia considers itself a nation articulated in a multinational State, raises a need for an improvement of the financial means, sets up a framework of bilateral relationship between Catalonia and the State and declares the will to live together in harmony with the other peoples of Spain. In general terms, the text is by far more unequivocal and precise than the other two Statutes.

The detailed concretion of contents and the can be explained by the fact that an sparse statutory regulation was seen as the source of a restrictive interpretation of the scope of linguistic rights. Therefore, articles referring to language are a step forward and a substantial progress in comparison with the former statutes. As innovations, the Proposal establishes in article 6 a regime of language equality between the two official languages of Catalonia (three if we bear in mind Aranese). As we said earlier, the protection of Spanish derives from article 3 of the Spanish Constitution, which states that all Spaniards have the duty to know it and the right to use it. Thus, one of the proposes of declaring the duty to know Catalan is to put on the same legal level both languages. In other words: as the duty to know Spanish already exists, there must be – according to the Parliament of Catalonia- the same duty towards Catalan. Such a right was not included in former statutes as it was regarded unconstitutional, but the proposed revision clearly refers to it on the grounds that rights and duties are determined by individuals considered equal, not by languages themselves, their extension and number of speakers or other circumstantial aspects. Coherently the proposal includes a new sub article that sets Occitan as Aran Valley's own language and declares it official in Catalonia, and another one referring to the need to achieve official status for Catalan in Europe¹.

Linguistic rights are given special attention as can be shown in articles 32 to 36. These articles regulate the right to language option before public administrations and State institutions; the right of consumers and users to be addressed in any of the official languages of Catalonia; the rights in relation to Aranese, and the language rights and duties in the education field.

4. Civil society proposals

In order to follow as much a democratic process as possible, the promoters got the civil society involved and asked for participation. A call for proposals period was opened in which NGO, associations, particulars, etc. were allowed to put forward their suggestions.

There were hundreds of contributions, and many of them concerned language policy. It would be unfeasible to include them all here. As an example of a significant contribution, we will give account of the proposals made by Observatory of the Catalan language, an independent body consisting of a whole series of civic and cultural associations and language experts. It has as its mission to offer an authoritative voice and assume the role of technical expert in the promotion of Catalan within the

¹ For further information, read Mercator's Dossier n. 17: <http://www.ciemen.org/mercator/butlletins/60-49.htm> (Catalan) <http://www.ciemen.org/mercator/butlletins/60-48.htm> (English) and the news on the agreements between the EU institutions and the Spanish government regarding languages <http://www.ciemen.org/mercator/notidetail.cfm?IDA=857&lq=ct> (Catalan) <http://www.ciemen.org/mercator/notis.cfm?lq=gb#857> (English)

framework of national, State and international legislation in order to orient the institutions and entities that work in favour of the Catalan language and provide them with legal arguments.

Observatory recommended² that the new Statute should also identify Catalan as the *national* and *common* language. The adjectives are particularly meaningful because they lay emphasis on the fact that language is a universal tool belonging to all and underline the idea that many languages may be spoken and live together in a territory but there is only one –Catalan- shared by everyone that bonds people together and creates a sense of community no matter what language people regularly have as first language. In order to specify the scope of the idea expressed by those adjectives, Observatory proposed to incorporate an explicit allusion to education so that such a key element in a normalization process could not be dismantled.

Observatory pointed out other shortcomings and ambiguities and suggested several terminological changes to clarify and better define some aspects about linguistic rights and duties. Yet it also recommended to leave some issues open to interpretation as excess of definition could be counter-productive.

Finally, Observatory urged to draft a more favourable declaration of principles for Catalan because it would help to provide guidelines for subsequent decrees and regulations.

5. The course for a new Statute

As we write these lines, the text of the revised Statute has already passed through the stages of parliamentary procedure in Madrid and been accepted for discussion. The amendments are now on the table. As regards language issues, it seems that there is resistance to accept what the majority of the Catalan parliament approved. Negotiations are on the way and the outcome of the process remains to be seen. If the Proposed revision is significantly watered-down the Catalan parties could even decide to withdraw the Statute from the Congress in Madrid. If everything follows its due course, the resultant text would need to be approved by a majority of seats in the Spanish congress and then get the consent of the Spanish senate. Back to the Congress, it would be sanctioned by an organic law which would include the authorization to hold a plebiscite in Catalonia.

Needless to say, we will keep our readers informed about the course of events.

² The proposals made by Observatory have been taken from the report submitted by per Jordi Argelaguet. You can find the full-version text in Catalan at <http://www.observatoridelallengua.org/htm/novetat.php?llengua=ca&opcio=novetats.php&id=32>

[Versió oficial]

[Seleccio d'articles]

ESTATUT D'AUTONOMIA DE 1932

Article 2

L'idioma català és, com el castellà, llengua oficial a Catalunya. Per a les relacions oficials de Catalunya amb la resta d'Espanya, així com per a la comunicació de les autoritats de l'Estat amb les de Catalunya, la llengua oficial serà el castellà.

Tota disposició o resolució oficial dictada dins de Catalunya, haurà d'ésser publicada en els dos idiomes. La notificació es farà també en la mateixa forma, cas de sol·licitar-ho la part interessada. Dins del territori català, el ciutadans, qualsevol que sigui llur llengua materna tindran dret a exigir l'idioma oficial que prefereixin en les seves relacions amb els Tribunals, autoritats i funcionaris de totes classes, tant de la Generalitat com de la República.

A cada escrit o document judicial que es presenti davant dels Tribunals de Justícia, redactat en llengua catalana, haurà d'adjuntar-se la seva corresponent traducció castellana, si així ho sol·licita alguna de les parts.

Els documents públics autoritzats pels federataris a Catalunya, podran redactar-se indistintament en castellà o en català i obligadament en una o altra llengua a petició de part interessada. En tots els casos, els respectius fedataris públics expediran en castellà les còpies que hagin de tenir efecte fora del territori català.

Article 12

Els registradors de la propietat seran nomenats per l'Estat.

Els notaris els designarà la Generalitat mitjançant oposició o concurs, que convocarà ella mateixa, segons les lleis de l'Estat.

Quan, d'acord amb aquestes, s'hagin de proveir les Notaries vacants per concurs o oposició, entre tots els notaris d'Espanya, hauran d'admetre's amb els mateixos drets els notaris de l'Estat i els de la Generalitat.

En tots els concursos que convoqui la Generalitat, serà condició precisa el coneixement de la llengua i dret dels catalans, fent que, en cap cas, es pugui establir l'excepció de naturalesa o veïnatge.

Els fiscals i registradors designats, per a Catalunya, hauran de conèixer la llengua i el dret catalans.

[Non-official translation]

[Excerpts]

STATUTE OF AUTONOMY OF 1932

Article 2

Catalan language is, with Castilian, official in Catalonia. The official language of the relationship between Catalonia and the rest of Spain, as well as the language of communication between the State authorities and those from Catalonia, will be Castilian.

Any regulation or official resolution passed within Catalonia will have to be issued in both languages. Legal notice will be done similarly if the interested party so demands it.

Within Catalan territory, citizens, irrespective of their mother tongue, will have the right to use the language of their choice in their relationship with Courts, authorities and officials of any sector from the Catalan or the Spanish government.

A translated version in Castilian will have to be attached to any written document in Catalan submitted before the Courts of Justice if one party so demands it.

The public documents authorized by commissioners for oaths in Catalonia can be drafted in Catalan or Castilian indistinctly and in one language or the other should one a party asks for it. In all cases the commissioners for oaths shall issue the copies addressed outside the Catalan territory in Castilian.

Article 12

Property registrars shall be appointed by the State.

Notaries will be appointed by the Generalitat by means of call for bids and public competition. The Generalitat will call for bids in accordance to the laws of the State.

When it is required to fill posts of notary's offices by means of open examinations and competitions, the notaries from Catalonia and the rest of Spain shall be admitted on the basis of equality of rights.

In all open examinations and competition summoned by the Generalitat, notaries shall provide proof of knowledge of the Catalan language and law, there being no provision for claims of ignorance.

Attorneys and public registrars appointed by the Generalitat shall provide proof of knowledge of the Catalan language and law.

[Versió oficial]

[Seleccio d'articles]

ESTATUT D'AUTONOMIA DE 1979

Article 3

1. La llengua pròpia de Catalunya és el català.
2. L'idioma català és l'oficial de Catalunya, així com també ho és el castellà, oficial a tot l'Estat espanyol.
3. La Generalitat garantirà l'ús normal i oficial d'ambdós idiomes, prendrà les mesures necessàries per tal d'assegurar llur coneixement i crearà les condicions que permetin d'arribar a llur igualtat plena quant als drets i deures dels ciutadans de Catalunya.
4. La parla aranesa serà objecte d'ensenyament i d'especial respecte i protecció.

[Non-official translation]

[Excerpts]

STATUTE OF AUTONOMY OF 1979

Article 3

1. The language of Catalonia is Catalan.
2. The Catalan language is official in Catalonia, as also is Spanish, which is official throughout the Spanish State.
3. The Government of Catalonia will ensure the normal and official use of both languages, will take the measures necessary in order to ensure knowledge of them, and will create the conditions making it possible for them to achieve full equality in terms of the rights and duties of citizens of Catalonia.
4. The Aranese language will be taught and will be the subject of particular respect and protection.

[Versió oficial]

[Selecció d'articles]

PROPOSTA DE REFORMA DE L'ESTATUT D'AUTONOMIA DE 2005

Preàmbul

La nació catalana s'ha anat fent en el decurs del temps amb les aportacions d'energies de moltes generacions, de moltes tradicions i cultures, que hi han trobat una terra d'acollida. Catalunya ha definit una llengua i una cultura, ha modelat un paisatge, ha acollit també altres llengües i altres manifestacions culturals, s'ha obert sempre a l'intercanvi generós, ha construït un sistema de drets i llibertats, s'ha dotat de lleis pròpies i ha desenvolupat un marc de convivència solidari que aspira a la justícia social.

[...]

L'autogovern de Catalunya s'inscriu, doncs, en aquests valors i objectius, que desenvolupa en l'àmbit de Catalunya i que promou en l'àmbit espanyol i l'uropeu, especialment la defensa de la pluralitat de llengües i cultures, a la qual Catalunya aporta el català com a llengua pròpia i comuna de tota la ciutadania amb independència de la seva llengua d'origen i d'ús habitual.

[...]

Tercer.- Catalunya, afirmant els seus drets històrics, ha desenvolupat i té una posició singular pel que fa a la llengua, la cultura, el dret civil i l'organització territorial.

Article 6. La llengua pròpia i les llengües oficials

1. La llengua pròpia de Catalunya és el català. Com a tal, el català és la llengua d'ús normal i preferent de totes les administracions públiques i dels mitjans de comunicació públics a Catalunya, i és també la llengua normalment emprada com a vehicular i d'aprenentatge en l'ensenyament.
2. El català és la llengua oficial de Catalunya. També ho és el castellà, que és la llengua oficial de l'Estat espanyol. Totes les persones a Catalunya tenen el dret d'utilitzar i el dret i el deure de conèixer les dues llengües oficials. Els poders públics de Catalunya han d'establir les mesures necessàries per a facilitar l'exercici d'aquests drets i el compliment d'aquest deure.
3. La Generalitat i l'Estat han d'emprendre les accions necessàries per al reconeixement de l'oficialitat del català a la Unió Europea i la presència i la utilització del català en els organismes internacionals i en els tractats internacionals de contingut cultural o lingüístic.
4. La Generalitat ha de promoure la comunicació i la cooperació amb les altres comunitats i els altres territoris que comparteixen patrimoni lingüístic amb Catalunya. A aquests efectes, la Generalitat i l'Estat, segons que correspongui, poden subscriure convenis, tractats i altres mecanismes de col·laboració per a la promoció i la difusió exterior del català.

5. La llengua occitana, denominada *aranès* a l'Aran, és la llengua pròpia i oficial d'aquest territori i és també oficial a Catalunya, d'acord amb el que estableixen aquest Estatut i les lleis de normalització lingüística.

Article 32. Drets i deures de coneixement i ús de les llengües

Tothom té dret a no ésser discriminat per raons lingüístiques. Els actes jurídics fets en qualsevol de les dues llengües oficials tenen, pel que fa a la llengua, plena validesa i eficàcia, sense que se'n pugui al·legar desconeixement.

Article 33. Drets lingüístics davant les administracions públiques i les institucions estatals

1. Els ciutadans tenen el dret d'opció lingüística. En les relacions amb les institucions, les organitzacions i les administracions públiques a Catalunya, totes les persones tenen dret a utilitzar la llengua oficial que elegeixin. Aquest dret obliga totes les institucions, organitzacions i administracions públiques, inclosa l'Administració electoral a Catalunya, i, en general, les entitats privades que en depenen quan exerceixen funcions públiques.

2. Totes les persones, en les relacions amb l'Administració de justícia, el Ministeri Fiscal, el notariat i els registres públics, tenen dret a utilitzar la llengua oficial que elegeixin en totes les actuacions judicials, notarials i registrals, i a rebre tota la documentació oficial emesa a Catalunya en la llengua sol·licitada, sense que puguin patir indefensió ni dilacions indegudes a causa de la llengua emprada, ni se'ls pugui exigir cap mena de traducció.

3. Per a garantir el dret d'opció lingüística, els jutges i els magistrats, els fiscals, els notaris, els registradors de la propietat i mercantils, els encarregats del Registre Civil i el personal al servei de l'Administració de justícia, per a prestar llurs serveis a Catalunya, han d'acreditar, en la forma que estableixen aquest Estatut i les lleis, que tenen un nivell de coneixement adequat i suficient de les llengües oficials, que els fa aptes per a complir les funcions pròpies de llur càrrec o de llur lloc de treball.

4. Per a garantir el dret d'opció lingüística, l'Administració de l'Estat situada a Catalunya ha d'acreditar que el personal al seu servei té un nivell de coneixement adequat i suficient de les dues llengües oficials, que el fa apte per a complir les funcions pròpies del seu lloc de treball.

5. Els ciutadans de Catalunya tenen el dret a relacionar-se per escrit en català amb els òrgans constitucionals i amb els òrgans jurisdiccionals d'àmbit estatal, d'acord amb el procediment establert per la legislació corresponent. Aquestes institucions han d'atendre i han de tramitar els escrits presentats en català, i no poden exigir a la persona interessada la traducció al castellà.

Article 34. Drets lingüístics dels consumidors i usuaris

Totes les persones tenen dret a ésser ateses oralment i per escrit en la llengua oficial que elegeixin en llur condició d'usuari o consumidor de béns, productes i serveis. Les entitats, les empreses i els establiments oberts al públic a Catalunya estan subjectes al deure de disponibilitat lingüística en els termes que estableixen les lleis.

Article 35. Drets lingüístics en l'àmbit de l'ensenyament

1. Totes les persones tenen dret a rebre l'ensenyament en català, d'acord amb el que estableix aquest Estatut. El català s'ha d'utilitzar normalment com a llengua vehicular i d'aprenentatge en l'ensenyament universitari i en el no universitari.

2. Els alumnes tenen dret a rebre l'ensenyament en català en l'ensenyament no universitari. També tenen el dret i el deure de conèixer amb suficiència oral i escrita el català i el castellà en finalitzar l'ensenyament obligatori, sigui quina sigui llur llengua habitual en incorporar-se a l'ensenyament. L'ensenyament del català i el castellà ha de tenir una presència adequada en els plans d'estudis.

3. Els alumnes tenen dret a no ésser separats en centres ni en grups classe diferents per raó de llur llengua habitual.

4. Els alumnes que s'incorporen més tard de l'edat corresponent al sistema escolar de Catalunya gaudeixen del dret a rebre un suport lingüístic especial si la manca de comprensió els dificulta seguir amb normalitat l'ensenyament.

5. El professorat i l'alumnat dels centres universitaris tenen dret a expressar-se, oralment i per escrit, en la llengua habitual que elegeixin.

Article 36. Drets amb relació a l'aranès

1. A l'Aran totes les persones tenen el dret de conèixer i utilitzar l'aranès i d'ésser ateses oralment i per escrit en aranès en llurs relacions amb les administracions públiques i amb les entitats públiques i privades que en depenen.

2. Els ciutadans de l'Aran tenen el dret d'utilitzar l'aranès en llurs relacions amb la Generalitat.

3. S'han de determinar per llei els altres drets i deures lingüístics amb relació a l'aranès.

Article 50. Foment i difusió del català

1. Els poders públics han de protegir el català en tots els àmbits i sectors i n'han de fomentar l'ús, la difusió i el coneixement. Aquests principis també s'han d'aplicar respecte a l'aranès.

2. El Govern, les universitats i les institucions d'ensenyament superior, en l'àmbit de les competències respectives, han d'adoptar les mesures pertinents per a garantir l'ús del català en tots els àmbits de les activitats docents, no docents i de recerca.

3. Les polítiques de foment del català s'han d'estendre al conjunt de l'Estat, a la Unió Europea i a la resta del món.

4. Els poders públics han de promoure que les dades que figurin en l'etiquetatge, en l'embalatge i en les instruccions d'ús dels productes distribuïts a Catalunya constin almenys en català.

5. La Generalitat, l'Administració local i les altres corporacions públiques de Catalunya, les institucions i les empreses que en depenen i els concessionaris de llurs serveis han d'emprar el català en llurs actuacions internes i en la relació entre ells. També l'han d'emprar en les comunicacions i les notificacions dirigides a persones físiques o jurídiques residents a Catalunya, sens perjudici del dret dels ciutadans a rebre-les en castellà si ho demanen.

Article 143. Llengua pròpia

1. Correspon a la Generalitat la competència exclusiva en matèria de llengua pròpia, que inclou, en tot cas, la determinació de l'abast, dels usos i dels efectes jurídics de la doble oficialitat i de la llengua pròpia, i també la normalització lingüística del català.

2. Correspon a la Generalitat i al Conselh Generau de l'Aran la competència sobre la normalització lingüística de l'occità, denominat *aranès* a l'Aran.

Article 147. Notariat i registres públics

1. Correspon a la Generalitat, en matèria de notariat i de registres públics de la propietat i mercantils, la competència executiva, que en tot cas inclou:

- a) El nomenament dels notaris i els registradors de la propietat i mercantils, per mitjà de la convocatòria, l'administració i la resolució de les oposicions lliures i restringides i dels concursos, que ha de regular, convocar i dur a terme fins a la formalització dels nomenaments. Per a la provisió de les notaries i dels registres, els candidats han d'ésser admesos en igualtat de drets, i han d'acreditar el coneixement de la llengua i del dret catalans en la forma i amb l'abast que estableixen l'Estatut i les lleis.

3. Correspon a la Generalitat la competència executiva en matèria de Registre Civil, que en tot cas inclou el nomenament dels seus encarregats, interins i substituïts, l'exercici amb relació a aquests de la funció disciplinària, i també la provisió dels mitjans humans i materials necessaris per a l'exercici de les funcions. Aquests encarregats han d'acreditar el coneixement de la llengua i el dret catalans en la forma i amb l'abast que estableixen l'Estatut i les lleis.

PROPOSED REVISION OF THE CATALAN STATUTE OF AUTONOMY OF 2005

Preamble

The Catalan nation has been constructed over the course of time by means of the active contributions of many generations, traditions and cultures, all of which have found their homeland in Catalonia. Catalonia has defined a language and a culture, modelled a landscape, welcomed other languages and other cultural manifestations, opened itself to generous interchange, constructed a system of rights and freedoms, made its own laws, and developed a model of supportive coexistence which strives for social justice.

[...]

Catalan self-government is based, therefore, on these values and objectives, which it develops within Catalonia and promotes both in the Spanish and European sphere, and especially on the defence of the plurality of languages and cultures, to which Catalonia contributes Catalan, its own language, common to all its citizens, irrespective of their language of origin or regular use.

[...]

Three.- Catalonia, affirming its historical rights, has developed and holds a unique position with respect to its language, culture, civil law, and territorial organisation.

Article 6. Language

1. Catalonia's own language is Catalan. As such, Catalan is the language of normal and preferential use in all Catalan public Administration bodies and in the public media, and is also the language of normal use for teaching and learning in the education system.

2. Catalan is the official language of Catalonia, together with Castilian, the official language of the Spanish State. Each individual in Catalonia has the right to use and the right and duty to know the official languages. The public authorities of Catalonia shall establish the necessary measures to enable the exercise of these rights and the fulfilment of this duty.

3. The *Generalitat* and the State shall undertake the necessary measures to obtain official status for Catalan within the European Union and its presence and use in international organisations and in international treaties of cultural or linguistic content.

4. The *Generalitat* shall promote communication and cooperation with the other communities and territories that share a linguistic heritage with Catalonia. To this end, the *Generalitat* and the State may, as appropriate, sign agreements, treaties, and other collaboration instruments for the promotion and external dissemination of Catalan.

5. The Occitan language, known as Aranese in Aran, is Aran's own language and is official in Aran and also in Catalonia, as established by this *Estatut* and by the laws of linguistic normalisation.

Article 32. Rights and obligations concerning the knowledge and use of languages

Each individual has the right not to be discriminated against for linguistic reasons. Legal acts executed in either of the two official languages have, in linguistic terms, full validity and effect, there being no provision for claims of ignorance.

Article 33. Linguistic rights before public administration bodies and state institutions

1. Citizens have the right to linguistic choice. In their relations with institutions, organisations and public Administration bodies in Catalonia, each individual has the right to use the official language of his or her choice. This right binds all public institutions, organisations and Administration bodies, including the electoral Administration in Catalonia, and, in general, any private bodies depending on them when exercising public functions.

2. When dealing with the Administration of Justice, the Office of the Public Prosecutor, notaries and public registry offices, each individual has the right to use the official language of his or her choice in any judicial, notarial or registration procedures, and to receive all official documentation issued in Catalonia in the language requested, without having to endure defencelessness or undue delay due to the language chosen, and without having to provide any type of translation.

3. To guarantee the right to linguistic choice, judges and magistrates, public prosecutors, notaries, registrars of property and companies, registrars of births, marriages and deaths and those in the service of the Administration of Justice, must demonstrate, in order to serve in Catalonia, in the form established by this *Estatut* and by law, that they have an adequate and sufficient knowledge of the official languages which renders them fit to fulfil the functions of their post or workplace.

4. To guarantee the right to linguistic choice, the Administration of the State in Catalonia must demonstrate that the staff in its service has an adequate and sufficient knowledge of the two official languages that renders it fit to fulfil the functions of their post.

5. The citizens of Catalonia have the right to communicate in writing in Catalan with the constitutional entities and with the State-wide jurisdictional bodies, in accordance with the procedures established by the corresponding legislation. These institutions shall attend to and process written communications in Catalan, and cannot request the person concerned to provide a translation into Castilian.

Article 34. Linguistic rights of consumers and users

Each individual, in his or her capacity as user or consumer of goods, products and services, has the right to be attended orally or in writing in the official language of his or her choice. Bodies, companies and establishments that are open to the public in Catalonia are bound by the obligation of linguistic availability within the terms established by law.

Article 35. Linguistic rights in the field of education

1. Each individual has the right to receive an education in Catalan, as established in this *Estatut*. Catalan shall be used as the teaching and learning language for university and non-university education.

2. Pupils have the right to receive an education in Catalan at the non-university level. They also have the right and obligation to have a sufficient oral and written knowledge of Catalan and Castilian upon completing compulsory education, whatever their habitual language of use when starting their education. The Catalan and Castilian languages shall be sufficiently represented in the curricula.

3. Pupils have the right not to be separated into centres or different class groups on the basis of their habitual language of use.

4. Those pupils who join the school system in Catalonia at a later age than normal school starting age have the right to receive special linguistic support if their lack of comprehension skills makes it difficult for them to pursue their education normally.

5. The teaching staff and pupils of universities have the right to express themselves, orally and in writing, in the official language of their choice.

Article 36. Rights concerning Aranese

1. In Aran each individual has the right to know and use Aranese and to be attended orally and in writing in Aranese in his or her dealings with the public Administration bodies and public and private entities accountable to them.

2. The citizens of Aran have the right to use Aranese in their dealings with the *Generalitat*.

3. Other linguistic rights and obligations relating to Aranese shall be determined by law.

Article 50. Promotion and dissemination of Catalan

1. The public authorities shall protect the Catalan language in all fields and sectors and shall foment its knowledge, use and dissemination. These principles shall also be applied to Aranese.

2. Government, universities and higher education institutions, in their respective areas of influence, shall adopt the relevant measures to guarantee the use of the Catalan language in all teaching, administrative and research activities.

3. Policies for the promotion of the Catalan language shall be spread to the whole of the State, the European Union and the rest of the world.

4. The public authorities shall take steps to ensure that the information contained on labels, packaging and instructions for use of products distributed in Catalonia are printed at least in Catalan.

5. The *Generalitat*, the local administration and other public corporations in Catalonia, the institutions and companies answerable to them and the franchisees of their services, shall use Catalan for their internal proceedings and for relations among themselves. They shall also use it in communications and notifications addressed to natural or legal persons resident in Catalonia, without prejudice to citizen rights to receive them in Castilian should they ask for this.

Article 143. Language

1. The *Generalitat* has exclusive power over the matter of Catalonia's own language. This power includes, in all cases, determination of the scope, uses and legal effects of Catalonia's having two official languages and Catalonia's own language, and also the linguistic normalisation of Catalan.

2. The *Generalitat* and the *Conselh Generau d'Aran* have authority over the linguistic normalisation of Occitan, known as Aranese in Aran.

Article 147. Notaries and public registers

1. The *Generalitat* has executive power over notaries and public property and mercantile registers. This power includes in all cases:

a) Appointment of notaries and property and mercantile registrars, by means of the calling, administration and resolution of open and restricted competitive examinations and competitions, which shall be regulated, called and implemented leading to formal appointment. Candidates for the post of notary or registrar shall be admitted on the basis of equality of rights, and shall provide proof of knowledge of the Catalan language and law in the form and to the extent established by the *Estatut* and by law.

3. The *Generalitat* has executive power over the Civil Register, which, in all cases, includes the appointment of officials in charge, temporary staff and substitutes, the exercise of disciplinary functions in relation to them, and provision of the human and material resources required to carry out their functions. The officials in charge shall provide proof of knowledge of the Catalan language and law in the form and to the extent established by the *Estatut* and by law.

BIBLIOGRAFIA / BIBLIOGRAPHY

- AGUILAR DE LUQUE, L.; PREGO, A.; XIOL, J. A. (2005). *La justicia ante la reforma de los Estatutos de Autonomía*. Aranzadi. ISBN: 8497679938
- ARNAL, R.; BAYARRI, F.; DOLÇ, J.; PIERA, E.; S. JARDÍ, M. (2005). *Nosaltres, exvalencians. L'esfera dels llibres*. ISBN: 8497343158
- BLACKLEDGE, A. (2005). *Discourse and Power in a Multilingual World*. John Benjamins. ISBN: 9027227055
- CABRERA, L.; FERNÁNDEZ, M.; MORÓN, P.; MOYA, B.; PORTAL, J.M.; RIERA, M. (2005). *Els altres andalusos. La qüestió nacional de Catalunya*. L'esfera dels llibres. ISBN: 8497343107
- CRUZ PRADOS, A. (2005). *El nacionalismo. Una ideología*. Ed. Tecnos. ISBN: 8430942793
- ENNAJI, M. (2005). *Multilingualism, Cultural Identity and Education in Marocco*. Springer. ISBN: 0387239790
- HANN MEINHOF, U.; GALASINSKI, D. (2005). *The Language of Belonging*. Palgrave Macmillan. ISBN: 1403907870
- HOLLIDAY, A. (2005). *The Struggle to Teach English as an International Language*. Oxford University Press. ISBN: 0194421848
- LE DU, J.; LE BERRE, Y.; BRUN-TRIGAUD, G. (2005). *Lectures de l'Atlas Linguistique de la France de Gilliéron et Edmont. Du temps dans l'espace*. Comité des Travaux Historiques et Scientifiques. ISBN: 2735505928
- MCCOLL MILLAR, R. (2005). *Language, Nation and Power*. Palgrave Macmillan. ISBN: 1403939713
- MORENO, F. (2005). *Historia social de las lenguas de España*. Ariel S.A. ISBN: 8434482630
- O'FLYNN, I.; RUSSELL, D. (Ed.) (2005). *Power Sharing. New Challenges for Divided Societies*. Pluto Press. ISBN: 0745322921
- O'NEILL, C.; SCOGGIN, M.; TUIE, K. (Ed.) (2005). *Language, Culture and the Individual. A tribute to Paul Friedrich*. Lincom. ISBN: 3895867179
- RICENTO, T. (Ed.) (2005). *An introduction to language policy. Theory and Method*. Blackwell Publishing. ISBN: 1405114983
- TENSER, A. (2005). *Lithuanian Romani*. Lincom GmbH. ISBN: 3895869597
- WELLER, M.; WOLFF, S. (Ed.) (2005). *Autonomy, Self-governance and Conflict Resolution. Innovative Approaches to Institutional Design in Divided Societies*. Routledge. ISBN: 0-415-33986-3

REVISTES / JOURNALS

Estudios de Sociolingüística, Vol. 6, núm. 1 (2005)

<http://www.sociolingüística.uvigo.es>

Continguts / Contents

- "Kristang (Malacca Creole Portuguese) –a long-time survivor seriously endangered", by Alan N. Baxter.
- "Linguistic homogeneity in Galician and Portuguese borderland communities", by Jaine Beswick.
- "Inseguridad lingüística y cambio fonético en catalán noroccidental", by Josefina Carrera-Sabaté
- "Standardization, functional shift and language change in Basque", by William Haddican

Llengua nacional, núm 52 (2005)

<http://www.llenguanacional.org>

Continguts / Contents

- "La fràgil autoestima dels catalanoparlants", by Marc Antoni Adell
- "Un estil de vida global?", by Àngel Velasco
- "El català, llengua de la integració", by Carles Riera
- "Què volen, aquesta gent?", by Ramon Monton
- "De granota a príncep", by Quim Gibert
- "No renunciem a res fonamental", by Jordi Solé i Camardons
- "*Ser o dir-se'n*", by Albert Jané
- "Avantatges?" by Pere Ortiz
- "Assaig de càntic en el temple", by Josep L. Bronchal
- "El moviment coral, bastió de la llengua", by Miquel-Lluís Muntané
- "Els noms dels niguls a Mallorca", by Cosme Aguiló
- "*Fuita, fuga i fugida*", by Lluís Marquet
- "*Eixugar i assecar / eixut i sec*", by Eugeni S. Reig
- "Les preposicions; algunes expressions modificades", by Roser Latorre
- "Notes de llenguatge sobre el *Diari 1918* de J. V. Foix", by Albert Jané
- "Un alt nivell de català", by Daniel Cardús
- "Llengua i mitjans", by Pere Ortís
- "La llengua en primer pla", by R. de Puig-Coromines
- "Cinc lliçons de Joan Coromines", by David Pagès
- "Diàleg amb Víctor Castells", by Mark Planelles

Llengua, societat i comunicació (LSC), núm. 3 (2005): "Retòrica i persuasió"

http://www.ub.es/cusc/LSC_set.htm

Llengua i Ús, núm. 33 (2005)

<http://www6.gencat.net/llengcat/publicacions/sumliu33.htm>

Continguts / Contents

- Editorial, by Miquel Pueyo
- "Espai europeu d'educació superior: llengua catalana i multilingüisme", by Marta Estella, Maria Jesús Ferrés i Mireia Calm

- “Establiments col·laboradors: el català fora de l'aula” by Susanna Navarro, Noemí Ubach. CNL L'Heura de Santa Coloma de Gramenet. Montse García, Carme Piqueras. CNL Badalona i Sant Adrià
- “Nous manlleus, noves perspectives: conseqüències pràctiques per a l'assessorament (i II)” by F. Xavier Fargas Valero, Dolors Montes Pérez. TERMCAT, Centre de Terminologia
- “Proposta de llibre d'estil per a Andorra Televisió (ATV)”, by Marina Solís, Laura Puigdomènech
- “Les ulleres del professor de llengua: la visió del llenguatge, abans i ara”, by Josep M. Castellà
- “Sessions de conversa a través de la música. Les cançons catalanes que han fet història per aprendre català”, by Sergi Santjoan Calvano
- “Avaluació del programa «Voluntaris per la llengua»”, by Asun Campos. Centro Informático de Estadísticas y Sondeos. Ignasi Genovés. Secretaria de Política Lingüística
- “Actituds envers la llengua catalana i el bilingüisme a l'escola”, by Felip Pieras Guasp. Universitat de les Illes Balears
- “Estudi sobre els usos lingüístics a les operadores de telecomunicacions”, by Ivan Soler. Institut DEP. Alba Guarro. Centre de Telecomunicacions i Tecnologies de la Informació. Marina Solís. Secretaria de Política Lingüística

Linguistica Occitana, núm. 3 (2005)

<http://www.revistadoc.org/>

Continguts / Contents

- “Coma dins las locucions comparativas”, by Enric Comis.
- “La variacion allofonica de r dins lo parlar de Montpelhièr”, by Daniela Müller
- “Avall, que fa baixada. Els efectes de la llei del contacte sil·làbic en les llengües romàniques”, by Clàudia Pons Moll
- “La terminologia occitana : doas experièncias de reviradas de logicials”, by Domergue Sumien
- Ressenyes / Reviews:
- “Compte rendut del *Dictionnaire de base français-provençal*”, by Domergue Sumien
- “Compte rendut de la tèsi doctorala de Domergue Sumien”, by Gerard Joan Barceló
- “Compte rendut de la tèsi doctorala de Joan Thomas”, by Enric Comis

ENLLAÇOS / LINKS

LANGUAGE NEWS. Hand-picked news headlines related to the science of linguistics NOTÍCIES DE LLENGUA. Notícies escollides sobre la ciència lingüística

<http://languagenews.cloudworth.com/index.php>

Language News is a daily review of English news, reports and articles related to linguistics, the science of language study. It is a free service that lists the latest news headlines that are reported on the World Wide Web and that have something to do with the scientific study of human language or linguistics.

Notícies de llengua és un portal en anglès de notícies, reportatges i articles relacionats amb la lingüística, la ciència de l'estudi del llenguatge. Es tracta d'un servei que recull les últimes novetats que apareixen a la xarxa i que tenen a veure amb l'estudi científic del llenguatge humà.

CYMDEITHAS YR LAITH GYMRAEG (WELSH LANGUAGE SOCIETY) ASSOCIACIÓ DE LA LLENGUA GAL-LESA

<http://cymdeithas.com/>

Cymdeithas yr Iaith Gymraeg (the Welsh Language Society) is a pressure group campaigning for the future of the Welsh language. Established in 1962. It believes in non-violent direct action, and in the course of its campaigns over a thousand people have appeared before the courts for their part in these campaigns, many serving prison sentences. These campaigns have resulted in many gains for the language, including two Welsh language acts, bilingual road signs, and the establishing of S4C, the Welsh language television channel.

It is a voluntary movement entirely dependent on the support of its members and supporters to run our campaigns. Two full-time members of staff are employed at our head office in Aberystwyth, Ceredigion.

L'Associació de la Llengua Gal·lesa és un grup de pressió que fa campanya pel futur de la llengua gal·lesa. Fundada el 1962, té com a mètode principal l'acció directa no-violenta. En el curs de la seva història més d'un miler de persones han comparegut davant els jutjats per haver pres part en les seves campanyes. Aquestes accions han resultat molt beneficioses per a la llengua; entre d'altres guanys, han ajudat a aconseguir dues lleis del gal·lès, rètols de carreteres bilingües i la creació d'S4C, el canal de televisió en gal·lès. És un moviment que depèn econòmicament i logísticament dels seus membres i simpatitzants per dur a terme les campanyes. Dos membres de l'associació treballen a temps complet a les oficines d'Aberystwyth, Ceredigion.

FÓRUM KISEBBSÉGKUTATÓ INTÉZET CENTRE DE RECERCA SOCIAL I DOCUMENTACIÓ DELS HONGARESOS D'ESLOVÀQUIA

<http://www.foruminst.sk/>

The Centre for Social Research and Documentation of Hungarians in Slovakia examines political, economic, cultural, social, institutional and other circumstances of Slovakia's ethnic Hungarian population. Besides, it documents the changes of ethnic Hungarian culture from 1918 up to the present. The Centre's strategic research program is summarized in the document titled "Ethnic Hungarians in Slovakia 1990-2005", which serves as a framework for its operation.

El Centre de Recerca Social i Documentació dels Hongaresos d'Eslovàquia estudia, entre d'altres, les condicions polítiques, econòmiques, culturals, socials i institucionals de la població hongaresa d'Eslovàquia des de 1918 fins al dia d'avui. El programa estratègic de recerca del

Centre es recull al document titulat "L'ètnia hongaresa a Eslovàquia 1990-2005", que serveix de marc operatiu.

**NETWORK OF EUROPEAN LANGUAGE PLANNING BOARDS
XARXA D'ORGANISMES EUROPEUS DE PLANIFICACIÓ LINGÜÍSTICA**

<http://www.languageplanning.com/>

The Network of European Language Planning Boards is a network established to promote cooperation between minority language planning boards in Europe. The Network, which strives to encourage cooperation between statutory based language planning boards in Europe, was successful in gaining European funding in 2003 to extend its work and establish a web site to disseminate information on minority language planning. The criterion for membership of the Network is that the language concerned has a legislative basis. It includes the following institutions: Berie foar it Frysk, Bord na Gàidhlig, Bwrdd yr Iaith Gymraeg, Secretarí Xeral de Política Lingüística da Xunta de Galicia, Foras na Gaeilge, Hizkuntza Politikarako Sailburuordetza Eusko Jauraritzaren, Secretaria General de Política Lingüística de la Generalitat de Catalunya and Svenska Finlands folkting.

La Xarxa d'Organismes Europeus de Planificació Lingüística és una xarxa que va néixer per promoure i enfortir la cooperació entre els organismes europeus de planificació lingüística. La Xarxa va aconseguir suport financer europeu el 2003 per difondre la seva tasca i crear una pàgina web. El criteri per ser-ne membre és que la llengua en qüestió tingui una base legal. Hi pertanyen les institucions següents: Berie foar it Frysk, Bord na Gàidhlig, Bwrdd yr Iaith Gymraeg, Secretarí Xeral de Política Lingüística da Xunta de Galicia, Foras na Gaeilge, Hizkuntza Politikarako Sailburuordetza Eusko Jauraritzaren, Secretaria General de Política Lingüística de la Generalitat de Catalunya and Svenska Finlands folkting.

**SURI (INFORMATION CENTRE OF FINNO-UGRIC PEOPLES)
SURI (CENTRE D'INFORMACIÓ DELS POBLES FINOÚGRICS)**

<http://www.suri.ee>

The SURI website, online since 1997, offers a wide range of information on the ethnic groups and languages belonging to the Finno-Ugric peoples. Its governing body is the Fenno-Ugric Foundation based on Tallin, Estonia, which was established by a group of Estonian scientists, politicians and economists in 1927 with the aim of supporting the organising of Finno-Ugric cultural congresses and promoting relations between Estonia and other Finno-Ugric peoples. News, useful links, documents and papers, articles, forthcoming events and information on the congresses of Finno-Ugric peoples is all that can be found in SURI.

La pàgina de SURI, a la xarxa des de 1997, ofereix una gran varietat d'informació sobre els grups ètnics i les llengües pertanyents als pobles finoúgrics. El seu òrgan directiu és la Fundació Finoúgrica amb seu a Tallin, Estònia, la qual va ser fundada per científics, polítics i economistes estonians l'any 1927 amb la finalitat de donar suport a l'organització de congressos culturals i estrènyer les relacions entre Estònia i altres pobles finoúgrics. Entre d'altres, hi podem trobar notícies, enllaços d'utilitat, documents i treballs, articles, una agenda i informació sobre els congressos dels pobles finoúgrics.